

egzemplarz bezpłatny

miesięcznik

RM NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

SERWIS INFORMACYJNY

SOLIDARNOŚĆ

MAŁOPOLSKA

listopad 2014

nr 13-14 (695-696)

ISSN 1507-0875

OD REDAKCJI

W bieżącym numerze „Serwisu” wracamy do fali protestów, która z udziałem m.in. pracowników Poczty Polskiej, Trend Fashion rozlała się w ostatnich tygodniach po ulicach Warszawy i Myślenic. Coraz trudniejsze warunki pracy i płacy w wielu zakładach pracy niestety powodują, że należy się spodziewać kolejnych protestów. Dla równowagi warto podkreślić, że napięta sytuacja w Uniwersyteckim Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym w Zakopanem została rozładowana dzięki mediacji i woli porozumienia z obu stron. Obyśmy częściej o takich przykładach mogli pisać na naszych łamach.

Znaczną część numeru wypełniają — na prośbę naszych Czytelników — uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność”, który obradował w październiku w Bielsku-Białej. Polecamy szczególnie Państwa uwadze uchwałę programową, która wyznacza cele dla związku nie tylko na szczeblu krajowym, ale również i zakładowym.

Adam Gliksman, Redaktor Naczelny

Zaproszenie na szkolenie

Serdecznie zapraszamy skarbników organizacji związkowych oraz wszystkie osoby zainteresowane na szkolenie nt. zmian w ustawie o rachunkowości. Szkolenie odbędzie się w dniu 5 grudnia 2014 r. o godz. 9:00 na pl. Szczepańskim 5, sala 406, a poprowadzi je główna księgowa ZRM Pani Małgorzata Wojs.

Naszej Koleżance

Krystynie Dąbrowskiej-Głowni

Przewodniczącej

Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

z powodu śmierci

Matki

składamy głębokie wyrazy współczucia.

Małopolska „Solidarność”

SERWIS INFORMACYJNY

Wydawca: Region Małopolski NSZZ „Solidarność”.

Redaguje zespół: Joanna Furtak, Adam Gliksman (red. nac.).

Odpowiedzialny ze strony Prezydium: Henryk Łabędź.

Projekt graficzny: Fabryka Reklamy, tel. (+48 12) 294 81 80. Skład: Joanna Furtak.

Druk: Ekodruk s.c. Nakład 2000.

Adres redakcji: Pl. Szczepański 5, 31-011 Kraków, tel./fax: (012) 423 12 98,

e-mail: info2.krakow@solidarnosc.org.pl, ISSN 1507-0875.

Uwaga! Redakcja zastrzega sobie prawo wprowadzania zmian w materiałach niezamówionych oraz nie gwarantuje zamieszczenia tekstów autorskich przekazanych w formie nieczytelnej. Numer zamknięto 18 listopada 2014 r.

Po następny numer zapraszamy 18 grudnia 2014 r.

Zapraszamy na stronę internetową: www.solidarnosc.krakow.pl

Spis treści:

AKTUALNOŚCI

ml, hd

Z prac „Krajówki” 3

PROTESTY

Andrzej Piekarczyk

Świętowali na ulicy 4

Joanna Furtak

Niech żyją szwaczki,
prezes na taczki! 6

Adam Gliksman

„Solidarność” zadziałała
w Zakopanem 8

XXVII KZD

Uchwały XXVII KZD 10

Z REGIONU 26

Z REGIONU

Ludwik Korta, Jan Starzyk

Święto nauczycieli 29

SPORT 30

Karty rabatowe dla ludzi „S”

Stowarzyszenie Sieć Solidarności dołączyło do programu „Biznestank” stacji paliw ORLEN oraz BLISKA. Dzięki karcie zniżkowej podczas tankowania paliw na stacjach Orlen i Bliska (oprócz gazu) zaoszczędzimy 8 groszy na stacjach „Orlen” i 5 groszy na stacjach „Bliska” na każdym litrze paliwa. Koszt karty to jednorazowy wydatek 10 zł. Oszczędzajmy. Jeśli ta akcja się powiedzie, to mamy zamiar wystąpić do innych firm o udzielenie nam opustów i rabatów.

Informacje na temat programu można otrzymać w Dziale Informacji i Promocji, pl. Szczepański 5, pok. 404, tel. 12 423-12-98, e-mail: joanna@solidarnosc.krakow.pl.

Z PRAC „KRAJÓWKI”

Posiedzenie rozpoczęło się od modlitwy i złożenia kwiatów na grobie patrona „Solidarności” bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Przewodniczący Związku Piotr Duda przekazał proboszczowi parafii św. Stanisława Kostki na warszawskim Żoliborzu ks. dr. Marcinowi Brzezińskiemu ufundowaną przez Komisję Krajową wystawę poświęconą ks. Jerzemu oraz podarował kopię dekretu ustanawiającego bł. ks. Jerzego Popiełuskę patronem „Solidarności”.

Mieczysław Jurek, szef ZR Pomorze Zachodnie nadal będzie kierował Radą Krajowego Funduszu Strajkowego, tak zdecydowali członkowie Komisji Krajowej. KK wybrała 15-osobową radę, która będzie rozpatrywała, przyznawała oraz wnioskowała do Komisji Krajowej o dysponowanie środkami z krajowego funduszu strajkowego. Oprócz przewodniczącego KFS w radzie znaleźli się Jerzy Jaworski i Jerzy Smoła z Małopolski.

Krajowy fundusz strajkowy jest funduszem celowym, przeznaczonym na finansowanie akcji związkowych i jest tworzony z części składki związkowej.

Posiedzenie prezydium

(17.11.2014) Proponowane przez resort pracy zmiany w Kodeksie pracy to wynik złożonej przez „S” skargi do Komisji Europejskiej dotyczącej nadmiernego wykorzystywania terminowych umów o pracę w Polsce.

Prezydium KK NSZZ „S” pozytywnie oceniło kierunek proponowanych zmian, które mają ograniczyć nadmierne wykorzystywanie terminowych umów o pracę. Jednak maksymalny okres zatrudnienia na podstawie takiej umowy wynoszący 33 miesiące jest zbyt długi, ponieważ łącznie z okresem umowy o pracę na okres próbny, czas zatrudnienia pracownika na podstawie umów terminowych wynosiłby 3 lata. Taki okres nie powinien przekraczać 24 miesięcy łącznie

z okresem zatrudnienia na okres próbny. Na pozytywną ocenę zasługuje postulowany przez „S” łączny limit liczby umów o pracę na czas określony.

Związek ocenia negatywnie wprowadzenie otwartego katalogu umów o pracę na czas określony, do których nie będzie miała zastosowania ani zasada maksymalnego łącznego czasu zatrudnienia na czas określony ani zasada maksymalnego limitu odnowień. Zmiana ta może stać w sprzeczności z dyrektywą ws. zatrudnienia na czas określony, która wymaga zastosowania skutecznych i praktycznych metod ograniczania zatrudnienia terminowego.

W nowych przepisach dopuszcza się wypowiedzanie umów na czas określony. NSZZ „S” zwraca uwagę, że istotą umowy terminowej jest jej realizacja przez cały okres, który strony wspólnie ustaliły. Tym samym odejście od modelu obecnie obowiązującego, w świetle którego wypowiedzanie umowy na czas określony jest wyjątkiem (oczywiście praktyka realizacji tej zasady pozostawia wiele do życzenia) budzi poważne wątpliwości.

Prezydium KK przypomina również, że KE w odpowiedzi na skargę „S” wskazuje, że prawodawstwo polskie niesłusznie wyklucza przyznanie do zawodu lub stosunki pracy zawarte w ramach szczególnego publicznego lub wspieranego przez władze publiczne programu szkolenia, integracji lub przekwalifikowania zawodowego z zakresu ochrony przed zawieraniem nadmiernej liczby następujących po sobie umów na czas określony.

Wątpliwości Związku budzi również propozycja jednostronnego decydowania przez pracodawcę o zwolnieniu pracownika z obowiązku świadczenia pracy. Pracownik powinien mieć prawo wyrażenia zgody. Takie stanowisko prezentowane jest w orzecznictwie i piśmiennictwie.

**Obradująca
w dn. 18 listopada
br. w Warszawie
Komisja Krajowa
NSZZ „Solidarność”
wybrała nową radę
krajowego funduszu
strajkowego oraz
przyjęła nowy
wzór deklaracji. To
pierwsze robocze
posiedzenie KK w tej
kadencji.**

Andrzej Piekarczyk

ŚWIĘTOWALI NA ULICY

18 października w dniu „Święta Łącznościowca” przed Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji zgromadziło się ponad 7 tys. pocztowców z całej Polski, aby zaprotestować przeciw bierności polskiego rządu i brakowi jakiegokolwiek wsparcia dla operatora narodowego, jakim jest Poczta Polska. Żądano także wycofania przez Zarząd Poczty Polskiej wypowiedzenia Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy.

Podczas manifestacji przypomniano, że rządy Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii i wielu innych krajów europejskich znacząco wspierały swoich narodowych operatorów pocztowych zarówno finansowo (w czasach, gdy takie wsparcie było możliwe) jak i legislacyjnie, po to by po otwarciu rynku operator narodowy mógł na nim konkurować.

Tymczasem Poczta Polska od samego początku swojej restrukturyzacji nie tylko nie otrzymała żadnego wsparcia, ale sama wspomagała polski rząd, płacąc dywidendy od zysków, czego efektem było zwolnienie 25 tys. pracowników. Brak dalszej reakcji ze strony rządu będzie skutkował kolejnymi przegranyimi przetargami i zwolnieniami tysięcy pracowników, odprowadzających wszelkie możliwe składki do budżetu, gdyż konkurowanie z „firmami-krzakami”, wynajmującymi podwykonawców, którzy zatrudniają pracowników na śmieciowych

umowach i nie posiadają swojej sieci placówek jest niemożliwe, zwłaszcza w sytuacji, w której jedynym kryterium oceny oferty jest cena.

Bezpieczeństwo korespondencji i obywateli nie ma żadnego znaczenia i jeżeli nic się nie zmieni, to już niedługo nasze domy odwiedzać będzie dziennie kilku nieznanych listonoszy tylko dlatego, że cena listu na przetargu była mniejsza o 2 grosze. Czy tak mało warte jest bezpieczeństwo Nasze i naszej korespondencji?

Drugim bardzo istotnym powodem, dla którego kilka tysięcy pocztowców, zamiast świętować wyszło na ulice, jest wypowiedzenie Układu Zbiorowego Pracy. Już dziś zarobki pocztowców są na poziomie poniżej 80% średniej krajowej, a po wypowiedzeniu układu 60% załogi straci od stu do kilkuset zł miesięcznie po to, aby kilkuset menadżerów wyższego szczebla wyjętych poza układ zbiorowy mogło zarabiać krocie. Na takie rzeczy nie ma zgody związków zawodowych i stąd manifestacja i petycja złożona w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji.

Nasz Region reprezentowała w Warszawie prawie 500-osobowa grupa pocztowców oraz przedstawiciele Zarządu Regionu Małopolskiego z wiceprzewodniczącym Adamem Lachem, który zapewnił podczas manifestacji o całkowitym poparciu Zarządu Regionu dla działań pocztowych związków zawodowych.

Żądania pracowników sformułowane w petycji adresowanej do Rządu RP i Zarządu Poczty Polskiej:

W wymiarze teraźniejszym żądamy:

- natychmiastowego wycofania wypowiedzenia zakładowego układu zbiorowego pracy,
- powstrzymania procesu likwidacji i przekształcania placówek pocztowych,
- zaprzestania wyprzedaży majątku pocztowego poniżej jego wartości,
- zaprzestania zwolnień pracowników w każdej formie, szczególnie wymuszania na nich zgody na zwolnienie,
- przerwania procedury zatrudniania coraz większej liczby pracowników w niepełnym wymiarze etatowym oraz na tzw. umowach śmieciowych,
- nie wprowadzania do działalności Poczty Polskiej różnego rodzaju podwykonawców usług pocztowych, przy jednoczesnym zwalnianiu pracowników,
- zaprzestania zatrudniania niekompetentnych pseudospecjalistów z innych obszarów gospodarczych, przynoszących swoimi działaniami wyłącznie straty naszej firmie,
- nienakładania na pracowników niewykonalnych zadań, w szczególności nieczynienia z listonoszami, pracowników okienek, zaplecza pocztowego i transportu wyłącznie akwizytorów usług bankowych i ubezpieczeniowych,
- odstąpienia od zmniejszania środków na zabez-

pieczenie mienia i wartości, własnych, jak i powierzonych, co zwiększa zagrożenie dla zdrowia i życia zatrudnionych w obszarze ochrony,

- podwyżki płac, która powstrzymałaby wieloletni spadek średniej płacy pocztowej w stosunku do średniej krajowej,

W wymiarze strategicznym oczekujemy:

- rzeczowej, publicznej debaty na temat przyszłości Poczty Polskiej, jednego ze strategicznych przedsiębiorstw w ramach planów gospodarczego rozwoju Polski,
- szybkiego wprowadzenia i stosowania regulacji prawnych umożliwiających, zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej, realne wsparcie przedsiębiorstwa poprzez instytucjonalną współpracę z podmiotami i agendami rządowymi i samorządowymi,
- zmiany strategii PP SA prowadzącej do ruiny Firmy oraz oddania operatorom zagranicznym rynku usług pocztowych,
- realnego, a nie formalnego sprawowania nadzoru nad poczynaniami zarządu przez właściwe organa Spółki i szybkich reakcji na wskazywane przez partnerów społecznych patologie, szczególnie w relacjach pomiędzy pracodawcą, a pracownikami.

Joanna Furtak

NIECH ŻYJĄ SZWACZKI, PREZES NA TACZKI!

Ponad 100 osób wzięło udział w pikiecie pod siedzibą myślenickiej firmy odzieżowej Trend Fashion w dniu 23 września br. Protestujący domagali się poszanowania praw pracowniczych, przywrócenia do pracy 8 zwolnionych pracowników oraz podwyżek płac.

Przy wtórze gwizdów i trąbek, skandując hasła „Niech żyją szwaczki, prezes na taczki”, „Prezes do roboty za 1300 złotych” oraz „Jesteśmy z Wami” przedstawiciele „Solidarności” z całej Małopolski wyrażali poparcie dla pracowników firmy, którzy od ponad roku prowadzą spór z pracodawcą. Nawet starania ministerialnego mediatora nie przyniosły rezultatu.

Sytuacja zaostrzyła się w lipcu br., gdy zdeterminowani pracownicy zorganizowali dwugodzinny strajk ostrzegawczy, po którym pracodawca zwolnił osiem pracowników biorących w nim udział.

Pikieta „Solidarności” rozpoczęła się we wtorek, 23 września br. o godzinie 13, na kilkadziesiąt minut przed końcem pracy pracowników na hali. Na transparentach zebranych widniały hasła: „W upale harujemy – urlopów latem nie dostajemy”, „Żądamy podwyżek – wyższych wynagrodzeń”, „Żądamy przywrócenia 8 zwolnionych pracowników”, czy „Ciężka praca – głodowa płaca. Dostać wyżysku i zastraszania”.

Głos zabrali m.in. Wojciech Grzeszek, szef Małopolskiej „Solidarności” oraz Władysław Kielian, przewodniczący KRH przy ArcelorMittal Poland w Krakowie, którzy stwierdzili, że nie będzie nigdy zgody „Solidarności” na to, aby pracodawcy dorabiali się na ludzkiej krzywdzie i nie zapewniali godziwych warunków pracy i płacy. Szwaczki np. pracują w 40-stopniowych upałach, a w halach nie ma klimatyzacji. Podejmowane przez Komisję Zakładową „Solidarności” pod przewodnictwem Marioli Łuckiej próby podniesienia płacy o 100 zł, zakończyły się propozycją pracodawcy, by pracownicy zwiększyli w zamian za 50 zł swoją wydajność (która już dziś jest wyśrubowana) o 10%. W praktyce oznaczałoby, że każdy pracownik musiałby dziennie pracować o ok. 1 godzinę dłużej, by wyrobić nową normę. Na taką „propozycję” szwaczki nie chciały się oczywiście zgodzić.

Atmosfera w zakładzie jest przygnębiająca a ludzie zastraszani. Widoczny jest brak jakiegokolwiek chęci zrozumienia i porozumienia ze strony pracodawcy. Widać to było o godz. 14:00, gdy drzwi zakładu otworzyły się i zaczęły nimi wychodzić pracujące tam panie: w ciszy, ze spuszczoneymi głowami przechodziły wśród pikietujących. Część z nich szepem dziękowała, ale widać, że starały się nie zatrzymywać i jak najszybciej przejść do autokarów, które były podstawione pod zakład pracy. Pośpiech był zrozumiały, bo jak się okazało na tablicy ogłoszeń w firmie pojawił się komunikat informujący, że w przypadku gdy pracownicy w dn. 23 września nie skorzystają ze zorganizowanego przez pracodawcę transportu, to dowóz pracowników zostanie zlikwidowany. W praktyce zatem dołączenie do pikietujących narażało pracowników na

kolejne szykany.

Przewodnicząca „Solidarności” w Trend Fashion również nie mogła wziąć udziału w pikiecie, gdyż rano w dniu protestu została skierowana do pracy na hali produkcyjnej.

Pikietujący chcieli wręczyć pracodawcy petycję, przygotowaną przez Małopolską „Solidarność”, w której domagano się natychmiastowego przywrócenia do pracy zwolnionych pracowników, podniesienia wynagrodzeń pracowników, poszanowania praw pracowników oraz podjęcia dialogu z pracownikami. Niestety drzwi zakładu były zamknięte, a nikt z zarządu nie chciał spotkać się z pikietującymi. Podobny los spotkał także licznie przybyłych dziennikarzy, którzy chcieli porozmawiać z zarządem firmy o sytuacji w zakładzie i stawianych przez pracowników zarzutach. Przez telefon przedstawiciele mediów usłyszeli, że żaden z członków zarządu firmy nie będzie do ich dyspozycji.

Ostatecznie petycja została umieszczona na taczkach, które symbolicznie zostawiono pod drzwiami Trend Fashion.

Organizator pikiety z ramienia Małopolskiej „Solidarności”, Wojciech Tomal, dziękował wszystkim, którzy przyjechali wesprzeć szwaczki oraz poinformował, że będą prowadzone dalsze działania mające na celu poprawę sytuacji w zakładzie. Sprawa została przekazana do sądu arbitrażowego i będzie przez Region Małopolski NSZZ „Solidarność” monitorowana na bieżąco.

W pikiecie wzięli udział m.in. przedstawiciele „Solidarności” z ArcelorMittal Poland, Pracowników Poczty Polskiej w Krakowie, Wawelu S.A., Tele-Foniki Kraków, TRI Poland Wolbrom, ZG Janina, Stalproduktu z Bochni, Oświaty z Chrzanowa, Służby Zdrowia z Myślenic i Tarnowa, oraz przedstawiciele innych zakładów pracy z Tarnowa, Gorlic, Wadowic, Nowego Sącza, Dębicy, Oświęcimia. Nie zabrakło również przedstawicieli Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” oraz mieszkańców Myślenic.

Podziękowanie

W imieniu pracowników Trend Fashion Sp. z o.o. i wszystkich członków Zakładowej Organizacji Związkowej składamy gorące podziękowania wszystkim przybyłym na pikietę związkową w dniu 23 września 2014 roku w Myślenicach.

Wiemy, że czas i miejsce pikiety nie ułatwiały związkowcom przybycia na pikietę. Wiemy, jak trudno dzisiaj wygospodarować czas wolny od obowiązków pracy. Tym bardziej dziękujemy tak licznej, ponad 100-osobowej grupie przybyłych i pikietujących pod naszym zakładem.

Dziękujemy wszystkim przybyłym z daleka i bliska: z Tarnowa, Dębicy, Gorlic, Limanowej, Wadowic, Nowego Sącza, Chrzanowa, Libiąża, Wolbromia, Oświęcimia, Bochni, Dabczyc, Nowej Huty, Krakowa, Myślenic i okolic.

Dzięki Wam, Koleżanki i Koledzy, pikietą nabrała mocy w głoszeniu naszych haseł. Pokazaliście wspólnie, że „Solidarność” to nie tylko nazwa naszego związku, ale współodpowiedzialność w poparciu słusznych dążeń.

Serdeczne podziękowania kierujemy do organizatora pikiety, Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”, na ręce Przewodniczącego Wojciecha Grzeszka. Dziękujemy za osobiste wsparcie i obecność na pikiecie.

Dziękujemy również za solidaryzowanie się i przybycie na pikietę licznie obecnym przedstawicielom Regionu Małopolskiego z Wiceprzewodniczącym Jerzym Smolą. Szczególne podziękowania kierujemy do Wojciecha Tomala, organizatora pikiety z ramienia Małopolskiej „Solidarności” za jego zaangażowanie w przygotowanie oraz sprawne i bezpieczne prowadzenie pikiety.

Poparcie, jakie okazaliście nam wszystkim było bardzo ważne i już przynosi pierwsze efekty. Na razie w nieśmiałym podnoszeniu „głowy z przygębienia i zastraszenia”. Czujemy się silniejsi moralnie, bo wiemy, że mamy poparcie z zewnątrz i nie jesteśmy sami w naszej długiej walce o poprawę naszego bytu.

Z wyrazami podziękowania,

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Trend Fashion Sp. z o.o.

Adam Gliksman

„SOLIDARNOŚĆ” ZADZIAŁAŁA W ZAKOPANEM

Przypomnijmy, że atmosfera wokół Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Uniwersyteckim Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym w Zakopanem zaczęła się robić nerwowa w sierpniu br. w związku z zakończeniem kompleksowej kontroli szpitala przez Państwową Inspekcję Pracy. Inspekcja w raporcie wykazała różne nieprawidłowości, jednak w szpitalu, bardziej niż zawartością raportu z kontroli, zaczęto interesować się powodami, dla których inspektorzy pojawili się w szpitalu. Precyzyjnie rzecz ujmując – pojawiły się głosy, że to zakładowa „Solidarność” sprowadziła kontrolę, narażając tym samym szpital na kary. „Skorzystalismy jako organizacja związkowa z możliwości udziału w tej kontroli jako strona, co sprowadzało się do tego, że mogliśmy śledzić jej przebieg i umożliwiono nam zapoznanie się z jej wynikami” – tłumaczył „Tygodnikowi Solidarność” Krzysztof Lichota, przewodniczący Komisji Zakładowej „Solidarność” i zarazem członek Zarządu Regionu Małopolskiej „Solidarność”.

Najwidoczniej to właśnie przewodniczącego „S” i zakładowego Społecznego Inspektora Pracy – Romana Kubowicza uznano za winnych tej sytuacji i na początku września obaj panowie otrzymali w dziale kadr wypowiedzenia umów

o pracę. W uzasadnieniu podano reorganizację działów Technicznego i Gospodarczego i połączenie ich w jedną jednostkę. Protesty obu pracowników, wskazujących na fakt, że zwolnienie działacza związkowego i inspektora SIP (których trwałość zatrudnienia są chronione odpowiednimi przepisami) jest niezgodne z prawem, na niewiele się zdały. Pracownicy zwracali także uwagę na fakt, że zmiana struktury organizacyjnej nie została zaakceptowana przez Radę Społeczną.

Obaj pracownicy odwołali się od decyzji pracodawcy do Sądu Pracy. Równocześnie zainteresowali sprawą struktury „Solidarność”. Postępowanie dyrekcji skrytykował Zarząd Regionu Małopolskiego NSZZ „S”, który podczas posiedzenia 4 września br. zażądał przywrócenia obu pracowników do pracy oraz zapowiedział zorganizowanie w dniu 26 września br. pikiety przed budynkiem szpitala. Udział w pikiecie zapowiedzieli także przewodniczący władz krajowej Sekretariatu Ochrony Zdrowia i Sekcji Służby Ochrony Zdrowia, które właśnie w tych dniach miały zaplanowane obrady w Zakopanem. Sprawą zainteresował się także reporter „Tygodnika Solidarność” Adam Zyzman, który bezskutecznie próbował uzyskać komentarz w tej sprawie ze strony dyrekcji szpitala.

Dzięki interwencji Małopolskiej „Solidarność” udało się uspokoić sytuację w Uniwersyteckim Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym w Zakopanem, którego dyrekcja wycofała się ze zwolnienia przewodniczącego KZ „S”.

Kraków, 14 października 2014 r.

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Stanisław Kistryn
Prorektor UJ ds. badań naukowych
i funduszy strukturalnych

Szanowny Panie Rektorze,
 w imieniu Małopolskiej „Solidarności” pragnę wyrazić wyrazy serdecznej wdzięczności za skuteczne zaangażowanie się w rozwiązanie konfliktu, jaki w ostatnich tygodniach miał miejsce wokół m.in. zwolnienia przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Uniwersyteckim Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym w Zakopanem.

Zaangażowanie Pana Rektora pomogło w rozładowaniu napięć i pozwoliło przede wszystkim na podjęcie dalszego dialogu, który z pewnością przyniesie korzyści zarówno samemu szpitalowi, jak i jego pracownikom.

Równocześnie w imieniu Małopolskiej „Solidarności” deklaruję wolę i gotowość do współpracy w zakresie dbania o godne warunki pracy wszystkich pracowników uczelni.

Z wyrazami szacunku,

Wojciech Grzeszek
 Przewodniczący
 Zarządu Regionu Małopolskiego
 NSZZ „Solidarność”

Równocześnie dzięki pośrednictwu przewodniczącego Małopolskiej „Solidarności” Wojciecha Grzeszaka oraz przewodniczącego KZ NSZZ „S” Jerzego Serwackiego doszło do rozmów z władzami Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ich efektem było wycofanie się przez dyrekcję szpitala ze zwolnienia pracowników w czwartek, 25 września. Dzięki temu pikietą w Zakopanem została odwołana.

Krzysztof Lichota, przewodniczący zakładowej „Solidarności”, dziękując za wsparcie okazane mu przez związek, mówi, że w szpitalu szykują się jednak kolejne zmiany organizacyjne, które wymagają od „Solidarności” dużego zaangażowania. Ma tu na myśli m.in. plan zwolnienia salowych i powierzenie ich obowiązków firmie zewnętrznej, oraz outsourcowanie zadań realizowanych do tej pory przez pracowników kuchni i działu techniczno-gospodarczego. Zdaniem przedstawicieli „Solidarności” nie przyniesie to wymiernego skutku ekonomicznego. Za przykład podają funkcjonujące już rozwiązania w zakresie usług elektrycznych, których efektem jest to, że do napraw przysyłani się różni pracownicy, nieznający szpitala, których za każdym razem musi „oprowadzić” pracownik szpitala. Planowane zmiany mają też wymiar czysto ludzki. Plan zwolnienia pracowników działu technicznego dotyka bowiem osoby, które w trudnym dla szpitala okresie – własnymi siłami wyremontowały dwa oddziały, pozwalając zaoszczędzić szpitalowi w l. 2007-2009 spore środki. Podobne prace wykonano podczas modernizacji sali operacyjnej. Pracownicy działu technicznego podkreślają, że wielokrotnie pomagali także zatrudnionym w innych działach i że zawsze wykonują także nagłe prace, jak chociażby usunięcie śniegu, zabezpieczenie budynku i otoczenia, itd. Niejednokrotnie w tym celu pozostawali także w szpitalu po godzinach pracy.

Póki co sprawa została – dzięki dobrej woli wszystkich stron – zażegnana z dobrym skutkiem dla pracowników i pacjentów szpitala. Miejmy nadzieję, że kolejny raz o zakopiańskim szpitalu usłyszymy tylko przy okazji sukcesów tej zasłużonej dla służby zdrowia placówki.

Naszemu Koledze

Jackowi Łabędzkiemu

Przewodniczącemu
 Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność”
 przy Philip Morris Polska S.A.
 z powodu śmierci

Matki

składamy serdeczne wyrazy współczucia
 Małopolska „Solidarność”

Uchwały XXVII Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” obradującego w dniach 8-9 października 2014 r. w Bielsku-Białej

Uchwała programowa XXVII KZD NSZZ „Solidarność”

Nawiązując do celów programowych wyznaczonych w Statucie NSZZ „Solidarność” i Deklaracji Programowej przyjętej na XXI KZD w Legnicy, delegaci XXVII KZD przyjmują program działania na kadencję 2014-2018.

Część I – Praca – Płaca – Dialog

Najważniejsze zadania NSZZ „Solidarność” to ochrona miejsc pracy i stałego zatrudnienia, wzrost wynagrodzeń i poprawa bezpieczeństwa pracy, a także działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy. Będziemy domagać się wzrostu wynagrodzeń oraz wyeliminowania niezasadnionych różnic w opłaceniu pracy ze względu na region i płeć, a także wsparcia rodziny poprzez wzrost stabilności finansowej, zagwarantowanie pewności zatrudnienia oraz zabezpieczenia na starość, a także zwiększenia dostępności do usług publicznych wysokiej jakości.

NSZZ „Solidarność” z całą mocą podkreśla, że teraźniejszość i przyszłość naszego kraju zależy od mądrych inwestycji w ludzi – ich wykształcenie, kwalifikacje oraz bezpieczeństwo zatrudnienia. Będziemy domagać się przemyślanej i długofalowej polityki społeczno-gospodarczej, która uwzględniać będzie rolę pracowników w zaawansowanych procesach inwestycyjnych i innowacyjnych, zapewniających konkurencyjność polskiej gospodarki. Rządowa polityka błędnie pojmowanych oszczędności, nie tylko zepchnie kolejne grupy społeczne w sferę ubóstwa, ale także uniemożliwi właściwe wykorzystanie środków europejskich.

Tylko bezpieczna i właściwie wynagradzana praca może stać się podstawą realnej gospodarki i długofalowego rozwoju naszego kraju gwarantującego także systematyczny wzrost środków na ochronę zdrowia, edukację i kulturę, a w przyszłości – odpowiednie zabezpieczenie emerytalne. Godność i podmiotowość pracownika w środowisku pracy, to warunek jego aktywności zawodowej, wydajności i rozwoju. Ich zagrożeniem są patologie: w zakresie czasu pracy, stosunku pracy (patologie samozatrudnienia i wielokrotnych umów na czas określony, w tym praca wyłącznie przez agencję pracy tymczasowej, praca „na czarno”) czy wreszcie relacji w środowisku pracy (dyskryminacja, mobbing), a także w zakresie bezpieczeństwa pracy oraz zabezpieczenia społecznego (emerytury). Prowadzi to do kryzysu rodziny i negatywnych zjawisk demograficznych.

Prawo do pracy – bezpiecznej i godziwie wynagradzanej

Jednym z najważniejszych zadań, jakie czekają nasz Związek w rozpoczynającej się kadencji, będzie ochrona standardów zawiązanych z polskim, a także unijnym prawem pracy. Jesteśmy w tej chwili niechlubnymi liderami Europy w ilości umów o pracę na czas określony. Umów stawiających pracownika w roli bezwolnego przedmiotu w rękach pracodawcy, bez prawa do obrony, wynikającej chociażby z ustawy o związkach zawodowych. Coraz większa część pracodawców przekształca umowy o pracę w umowy cywilnoprawne (umowy o dzieło, umowy zlecenie). Pracownicy pod presją - w obawie przed utratą pracy, podpisują tego typu umowy, stawiające ich w nadzwyczaj trudnej sytuacji. Mając na uwadze stanowisko Komisji Europejskiej, będące odpowiedzią na skargę NSZZ „Solidarność” oraz w świetle orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości będziemy żądać od strony rządowej, aby polskie regulacje dotyczące umów terminowych były zgodne z dyrektywą i nie dyskryminowały pracowników będących stroną umowy terminowej. Ponadto będziemy domagać się zmian prawnych realizujących zalecenia MOP dotyczące rozszerzenia prawa koalicji na osoby samozatrudnione oraz osoby podejmujące zatrudnienie cywilnoprawne. Naszym zadaniem jest przygotowanie racjonalnej oferty dla tych osób tak, aby w NSZZ „Solidarność” znalazły oparcie i miejsce dla siebie.

Poważnym problemem dotyczącym pracowników całej Europy jest kolejna próba rewizji unijnej dyrektywy o czasie pracy. Wyzwaniem dotyczącym pracowników całej Europy jest stale monitorowanie prób rewizji dyrektywy 2003/88/WE z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy i przeciwstawianie się niekorzystnym zmianom zarówno na poziomie krajowym jak i ponadnarodowym.

NSZZ „Solidarność” sprzeciwia się wprowadzonym wbrew woli związków zawodowych zmianom w polskim ustawodawstwie dotyczącym regulowania czasu pracy pracowników. Pod pozorami walki z kryzysem, wprowadzono do polskiego prawodawstwa szkodliwe rozwiązania deregulujące czas pracy i oddające go do wyłącznej dyspozycji pracodawcy. Takie zmiany, w powiązaniu z nadmiernym stosowaniem umów śmieciowych, umów terminowych, pracy tymczasowej i zastępowania umów o pracę patologicznym samozatrudnieniem, przynoszą fatalne skutki dla życia rodzinnego, społecznego, sytuacji demograficznej oraz zdecydowanie negatywne skutki dla polskiej gospodarki. Po raz kolejny rządzący lekceważą konstytucyjne prawo do godnego traktowania i wynikające stąd prawa pracownicze, a pracę traktują

jak towar na sprzedaż.

Wprowadzenie wydłużonych okresów rozliczeniowych, umożliwienie powszechnego stosowania systemów równoważnego czasu pracy, w których dopuszcza się przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy do 12 godzin, służy przede wszystkim obniżeniu kosztów pracy przez kolejne pogarszanie jej standardów. Poglębiamy już istniejącą niezdrową konkurencję kosztami pracy i są czynnikami demotywowującymi przedsiębiorców do poszukiwań konkurencyjności w innowacyjnych rozwiązaniach, nowoczesnej wysoko przetworzonej produkcji czy też we wzroście jakości usług. Oczekujemy od rządzących uchylecia tych szkodliwych rozwiązań. Prowadzona przez rząd i wielu pracodawców polityka konkurowania tanią siłą roboczą jest sprzeczna z ideą trwałego rozwoju. W praktyce niskie płace to wzrost ubóstwa i pogłębiające się rozwarstwienie społeczne, osłabienie popytu wewnętrznego, będącego kołem zamachowym wzrostu gospodarczego. Postulujemy systematyczny wzrost wynagrodzeń dla wszystkich grup zawodowych i sprzeciwiamy się stale pogłębiającemu się rozwarstwieniu.

Polacy są jednym z najwięcej pracujących narodów na świecie. Mimo to, płace polskich pracowników pozostają nadal na wyjątkowo niskim poziomie w stosunku do państw Europy Zachodniej. Jednocześnie, rośnie wydajność polskich pracowników. Oczekujemy poprawy stosunku ilości i jakości pracy do wartości wynagrodzeń. Sprzeciwiamy się opieraniu polskiej gospodarki jedynie na kryterium taniej siły roboczej. Konieczne jest wprowadzenie reform na rzecz innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki.

Domagamy się określenia przez rząd mechanizmów wzrostu poziomu minimalnego wynagrodzenia za pracę do osiągnięcia 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej oraz ratyfikacji art. 4 pkt 1 Europejskiej Karty Społecznej.

Solidarność z bezrobotnymi

Aby prawdziwie być solidarnym z bezrobotnymi, NSZZ „Solidarność” powinien wywierać nacisk na Rząd RP, by faktycznie realizowane były główne cele Strategii EUROPA 2020 sformułowane jako wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną, efektywnie korzystającej z zasobów oraz przyjaznej środowisku. Nie może być innych priorytetów niż: utrzymanie zatrudnienia, tworzenie stabilnych miejsc pracy, wzrost wynagrodzeń, wspomaganie mobilności, umiejętności i zwiększenie dostępu do zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników młodych oraz powyżej 50 roku życia.

Bez doprowadzenia do zwiększenia środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu do 1% PKB, uzupełnionego

drugim 1% PKB na inwestycje, nie będzie możliwe spełnienie wskaźników Strategii EUROPA 2020, w tym osiągnięcie warunków sprzyjających tworzeniu miejsc pracy wysokiej jakości. Wydatki Funduszu Pracy na ustawowe cele związane ściśle z promocją zatrudnienia powinny być realizowane do 70% ogółu wydatków do czasu utworzenia obowiązkowego ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia.

Należy wzmocnić pozycję beneficjentów publicznych służb zatrudnienia oraz pracowników ubogich poprzez umożliwienie im zdobywania nowych umiejętności, tak aby mogli oni przystosować się do nowych warunków i ewentualnej zmiany kariery. Nie należy też obciążać tego funduszu wciąż nowymi zadaniami pozaustawowymi. Oprócz wzmocnienia Funduszu Pracy należy znacząco wzmocnić pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe i szkolenia osób bezrobotnych. Publiczne służby zatrudnienia winno się odciążyć od zadań dodatkowych, takich jak np. prowadzenie ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych zarejestrowanych, ale wcale nieposzukujących zatrudnienia. W celu zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych czy bez kwalifikacji, większe środki należy przeznaczyć na szkolenia i podnoszenie kwalifikacji zawodowych zwłaszcza dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Należy zapewnić szczególną ochronę pracownikom wykonującym pracę tymczasową oraz przywrócić kontrolę nad agencjami pracy tymczasowej. Do Kodeksu pracy należy wpisać rozdziały dotyczące statusu osób bezrobotnych, ich prawo do szkolenia oraz zabezpieczenia w przypadku bezrobocia. Podobnie należy uczynić z najbardziej zagrożoną grupą ryzyka czyli pracownikami tymczasowymi.

Nie można dłużej zwlekać z ratyfikacją Konwencji MOP w zakresie polityki zatrudnienia i właściwej obsługi rynku pracy tj. Konwencji MOP Nr:

- 88 dot. organizacji służb zatrudnienia,
  - 150 dot. roli zadań i organizacji administracji,
  - 168 dot. popierania zatrudnienia i ochrony przed bezrobociem
- ochrony pracowników i migrantów tj. Konwencji Nr:
- 97 dot. pracowników migrujących,
  - 143 dot. migracji w niewłaściwych warunkach oraz popierania równości szans i traktowania pracowników migrujących,
  - 156 dot. równości szans i równego traktowania pracowników obu płci,
  - 158 dot. rozwiązania stosunku pracy z inicjatywy pracodawcy,
  - 173 dot. ochrony roszczeń pracowników w wypadku niewypłacalności pracodawcy,

– 183 dot. ochrony macierzyństwa.

Powyższe zmiany są niezbędne dla zapewnienia minimum ochrony i poprawy sytuacji osób bezrobotnych, zagrożonych bezrobociem, a także osób aktywnie poszukujących pracy. Konieczne jest dążenie do zmniejszenia segmentacji rynku pracy oraz umożliwienia pogodzenia życia zawodowego i rodzinnego zwłaszcza kobietom.

Należy też znacząco podnieść wielkość zasiłku dla bezrobotnych do wartości określonej przez Konwencje MOP 102 dot. minimalnych norm zabezpieczenia społecznego i 168 dot. popierania zatrudnienia i ochrony przed bezrobociem oraz objąć nim większą liczbę osób bezrobotnych.

Podnoszenie kwalifikacji pracowników

NSZZ „Solidarność” zobowiązany jest do wywierania wpływu na politykę państwa wspomagając rozwój pracowników, która to polityka nabiera szczególnego znaczenia, wobec pojawiających się zagrożeń związanych z globalizacją, kryzysami oraz restrukturyzacją branż i zakładów. Należy zrobić wszystko, aby ułatwić podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracownikom, osobom bezrobotnym poszukującym pracy, w tym młodzieży oraz pracownikom starszym.

Państwo powinno mocniej wspierać krajowe i zakładowe fundusze szkoleniowe pracowników, ale przede wszystkim osoby doszkalające się. Powinny zostać wprowadzone powszechne odpisy podatkowe dla pracowników, bezrobotnych, a także dla pracodawców szkolących pracowników.

Szczególnie powinno się preferować szkolenia bezrobotnych w ramach umów trójstronnych (publiczne służby zatrudnienia, firmy szkolące, pracodawcy zapewniający trwale miejsca pracy). Należy odpowiednio zwiększyć środki na system szkoleń organizowanych przez publiczne służby zatrudnienia, szczególnie dla klientów trudnych, jakimi są bezrobotni długotrwale, bez kwalifikacji, osoby powyżej 50 roku życia oraz osoby niepełnosprawne. Szkoleniami tymi należy też objąć pracowników tymczasowych jak i legalnych imigrantów. Nie mniej ważne są odpowiednio wczesne szkolenia dla pracowników z zakładów restrukturyzowanych, likwidowanych, w ramach regionalnych planów rozwoju i zatrudnienia, w celu zminimalizowania okresów bezrobocia i kosztów opieki społecznej.

Dodatkowo państwo powinno wspierać wysiłki rzemiosła polskiego w celu utrzymania tradycyjnych, ginących zawodów związanych z rzemiosłem, kulturą i sztuką, a także rozwój szkolnictwa zawodowego. W zakresie szkolnictwa zawodowego niezbędne jest prowadzenie bieżącego monitoringu zarówno w odniesieniu do jakości szkół, jak i ofert pracy dla absolwentów.

Należy utrzymać systemy stypendialne na kontynuowa-

nie nauki, organizowanie staży i przygotowania zawodowego dorosłych, refundacji kosztów przejazdów, wyżywienia i zakwaterowania dla uczestników szkoleń. Na szkolenia należy przeznaczyć co najmniej 25% środków Funduszu Pracy inwestowanych w aktywne programy rynku pracy. Należy rozwinąć i usprawnić szkolenia w ramach indywidualnych planów działania tj. pod konkretne miejsce pracy, z preferencjami dla osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy, czy osób wykluczonych z jednoczesnym uwzględnieniem predyspozycji zawodowych osób poszukujących pracy. W każdym przypadku należy monitorować efektywność zatrudnieniową szkoleń. Wszystkie ulgi szkoleniowe (jednakowe dla wszystkich szkolących się) powinny być zawarte w jednym akcie prawnym lub Kodeksie pracy w celu uniknięcia różnych interpretacji będących zawsze dyskryminacją. Należy dobrze zagospodarować dorobek prac nad Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz Zintegrowanymi Ramami Kwalifikacji. Granica wiekowa podnoszenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych powinna się obniżyć. Koncentrowanie się tylko na osobach „50 plus” jest spóźnione. Należy propagować staże i praktyki płatne, które ułatwią wejście na rynek pracy i będą stanowić zachętę do podnoszenia ich poziomu ze strony pracodawców. Na lata 2014-2020 Polska uzyskała około 300 mld złotych środków pochodzących z Unii Europejskiej. NSZZ „Solidarność” będzie podejmował działania na rzecz efektywnego wykorzystania tych środków. Udział partnerów społecznych gwarantowany jest przez Europejski kodeks postępowania w sprawie zasady partnerstwa. Będziemy naciskali na władze, by realizowały postanowienia Kodeksu.

Dialog podstawą zrównoważonego rozwoju

Kryzys dialogu społecznego w Polsce jest faktem. Lekceważenie ustaleń Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych, łamanie porozumień zawartych z partnerami społecznymi, brak skutecznych negocjacji, szczególnie na szczeblu ponadzakładowym, czy wreszcie ataki na związki zawodowe – to przykłady, które muszą budzić nasz sprzeciw i oburzenie. To lekceważenie konstytucyjnej zasady dialogu, a także reguł obowiązujących w Unii Europejskiej wyrażonych i uznanych w Strategii EUROPA 2020 jako jeden z najważniejszych instrumentów rozwiązywania problemów na wszystkich poziomach. Stanowi zagrożenie dla demokracji i dla społeczeństwa obywatelskiego.

NSZZ „Solidarność” będzie działał na rzecz wzmocnienia roli partnerów społecznych, w tym reprezentatywności związków zawodowych i organizacji pracodawców, które muszą – aby być reprezentatywne – zawierać ponadzakładowe układy zbiorowe pracy.

Domagamy się powołania Rzecznika Dialogu Społeczne-

go oraz wprowadzenia nowej jakości dialogu społecznego na poziomie krajowym, regionalnym i branżowym. Oczekujemy na wprowadzenie w życie nowej ustawy kształtującej trójstronny dialog w Polsce. Czynnikiem wzmacniającym partnerstwo i dialog powinno być wprowadzenie rozwiązań zachęcających do negocjacji ponadzakładowych układów zbiorowych pracy oraz promowanie porozumień autonomicznych pomiędzy partnerami społecznymi.

Postulujemy wprowadzenie takich rozwiązań prawnych, które umożliwią bezpieczne zrzeczenie się pracowników w związku zawodowe, w tym poszerzenie prawa do zrzeczenia się dla pracowników pracujących w oparciu o umowy cywilno-prawne, skuteczną eliminację patologicznych umów na czas określony. Łamanie praw pracowniczych i związkowych winno być ścigane równie aktywnie jak przestępstwa skarbowe.

O społeczną gospodarkę rynkową

NSZZ „Solidarność” wzywa rząd do realizacji konstytucyjnej zasady społecznej gospodarki rynkowej (art. 20 Konstytucji RP). Do dziś Rzeczpospolita Polska, wbrew zapisom konstytucji, nie jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli – a dobrem wybranych i uprzywilejowanych. Społeczna gospodarka rynkowa jest ustrojem, w którym przez aktywizację zawodową i gospodarczą społeczeństwa zapewnia się wzrost gospodarczy oraz odpowiedni rozwój społeczny, wsparty racjonalnymi zabezpieczeniami socjalnymi. Równość praw i wolności obywatelskich musi się realizować także poprzez powszechny udział obywateli we własności i dochodach z rozwoju gospodarczego.

Wzywamy rząd do podjęcia zdecydowanych działań na rzecz zmniejszenia rozwarstwienia społecznego, m.in. poprzez wzrost płacy minimalnej, odpowiedni wzrost płac w państwowej sferze budżetowej, kompensujący stopień inflacji i połowę wzrostu PKB oraz odpowiedniej wysokości zasiłki z pomocy społecznej. Naszym celem jest również wprowadzenie sprawiedliwego mechanizmu waloryzacji rent i emerytur. Takie działanie, przyjęte przed laty w nieporównanie gorszej sytuacji gospodarczej w Pakcie o przedsiębiorstwie państwowym, zapewniło przynajmniej częściowy udział rzeszy pracowników we wzroście PKB. Niedopuszczalne są decyzje zamrażające płace w państwowej sferze budżetowej czy ustawową redukcję zatrudnienia pracowników tej sfery.

Ważnym elementem społecznej gospodarki rynkowej jest odpowiednie finansowanie usług publicznych. Tymczasem proponowane dziś zmiany ustawowe ograniczą dostęp do ochrony zdrowia, transportu publicznego czy edukacji.

Istotną częścią społecznej gospodarki rynkowej jest sprawiedliwy i solidarny system podatkowy. Postulujemy obniżenie podatku dochodowego dla osób o najniższych dochodach wraz

z równoczesnym zwiększeniem kwoty wolnej od podatku. Rozwój przemysłu w Polsce opiera się głównie na niskich kosztach pracy i inwestycjach zagranicznych. NSZZ „Solidarność” domaga się realizacji polityki przemysłowej państwa, która promowałaby konieczne inwestycje w kapitał ludzki i te sektory przemysłu, które zapewnią bezpieczeństwo i rozwój naszego kraju.

Żądamy od władz przywrócenia dotychczasowego wieku uprawniającego do przechodzenia na emeryturę, tak dla mężczyzn jak i dla kobiet oraz wprowadzenia rozwiązań pozwalających na dłuższą aktywność zawodową osób starszych, nie w oparciu o przymus a o motywację. Zmiany w systemie emerytalnym zostały wprowadzone bez uwzględnienia realiów życia w Polsce. Według danych Komisji Europejskiej przeciętna długość życia w zdrowiu, w wieku 65 lat wynosi około 7,5 roku, podczas gdy średnia dla UE wynosi w przybliżeniu 9 lat. Domagamy się podjęcia działań na rzecz poprawy jakości służby zdrowia. Jej trudna sytuacja finansowa, jak również niski poziom zarządzania, są głównymi przyczynami niskiego wskaźnika życia w zdrowiu.

Równie istotna jest sytuacja młodych osób na rynku pracy. Stopa bezrobocia w tej grupie sięga obecnie około 24%. Konieczne jest podjęcie działań na rzecz poprawy sytuacji zawodowej tych osób. Brak programów wspierających będzie skutkował dalszą emigracją zarobkową. Badania pokazują, że aż 8 na 10 osób w tej grupie wiekowej myśli o wyjeździe za granicę.

Szacuje się, że w ostatnich latach za granicę wyjechało około 2 mln Polaków. Zwykle są to młodzi i wykształceni ludzie, dla których zabrakło pracy w Polsce. Brak tych osób na polskim rynku pracy może mieć negatywne i dalekosiężne skutki, nie tylko ekonomiczne, ale również społeczne. Konieczne jest realizowanie działań na rzecz powstrzymania kolejnych fal emigracji. Równie istotne jest stworzenie warunków skłaniających do powrotu osoby, które zdecydowały się z powodów ekonomicznych na wyjazd z kraju.

O rozwój przemysłu w Polsce

Fundamentem rozwoju polskiej gospodarki powinien być przemysł. Dobrze funkcjonujący, rozwijający się odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu dobrobytu pracownikom i ich rodzinom, a zarazem pozostaje decydującym czynnikiem w tworzeniu miejsc pracy, jest elementem stabilizującym finanse i gospodarkę państwa. Stanowi on o niezależności i suwerenności gospodarczej Polski. Związek będzie kontynuował działania mające na celu wspieranie rozwoju przemysłu w Polsce.

W obronie wolności, demokracji i praw człowieka

Trzydzieści cztery lata temu strajkujący w Stoczni Gdańskiej przyjęli 21 postulatów, które zmieniły bieg historii. Były to postulaty w głównej mierze związane z obroną demokracji,

takie jak utworzenie niezależnych od partii i pracodawców związków zawodowych, czy też przestrzeganie wolności słowa, druku i publikacji.

Dzisiaj żyjemy w wolnej i demokratycznej Polsce, ale musimy pamiętać, że wolność stale trzeba zdobywać, nie można jej tylko posiadać. Jesteśmy zobowiązani do tego, aby pamiętać, że demokracja, w swej naturze nie może rozstrzygać o kwestiach, które naruszają godność osoby ludzkiej. Autentyczna demokracja możliwa jest tylko w państwie prawnym i w oparciu o koncepcję osoby ludzkiej. Sprzeciwiamy się instrumentalizacji demokracji i arogancji osób pełniących funkcje publiczne.

Wolność, to nie tylko prawo do udziału w wolnych wyborach, prawo do wolności słowa i wyznania, czy też możliwości zrzeszania się w związki zawodowe. Wolność ma swoją wewnętrzną logikę, która ją uszlachetnia i określa podporządkowując prawdzie.

Oczekujemy od mediów, które stanowią istotny składnik demokratycznego państwa, że będą podejmowały tematy społeczne a ich przekaz będzie obiektywny, oparty na prawdzie i tym samym realizujący misję społeczną.

Domagamy się finansowania mediów publicznych na odpowiednim poziomie ze środków publicznych.

Patriotyzm dla przyszłości

„Kto ojczyźnie swej służy, sam sobie służy; bo w niej jego wszystko się dobre zamyka”. Słowa ks. Piotra Skargi są kwintesencją patriotyzmu.

Nasze dzieje uczą, że w chwilach zagrożenia dla Ojczyzny Polacy zawsze byli zdolni do ponoszenia wielkich ofiar. Dlatego dzisiaj, żyjąc w wolnej ojczyźnie, nie możemy zapomnieć o takich wartościach jak patriotyzm, który nie tylko pozwala mądrze zagospodarować czas pokoju i budowania. Jest on przede wszystkim gwarantem rozwoju narodu i państwa.

Dzisiaj w dobie otwartych granic i globalizującej się gospodarki należy pamiętać, że patriotyzm to umiłowanie i pielęgnowanie narodowej tradycji i kultury, które przyczyniły się do zachowania tożsamości narodowej i odzyskania niepodległości. Patriotyzm, to dbałość o narodową gospodarkę. Patriotyzm, to stawianie dobra kraju ponad interes osobisty, a nawet rezygnacja z prywatnych korzyści. Patriotyzm, to ściśle powiązanie między ojczyzną a rodziną. Dlatego też ojczyzna i naród podobnie jak rodzina, są rzeczywistością niezaprzecaną.

Patriotyzm to także szacunek dla innych narodów. Dzisiaj, będąc współczesnym obywatelem w Europie, będąc członkiem europejskiej wspólnoty, musimy pamiętać, że jesteśmy przede wszystkim Polakami, spadkobiercami pięknej tradycji polskiej państwowości, którą cechowała tolerancja do innych narodowości

i wyznań. W poszanowaniu dla praw innych do ich samostanowienia, musimy pamiętać, że ważnym wyzwaniem dla NSZZ „Solidarność” staje się promocja postaw patriotycznych w systemie edukacyjnym, mediach publicznych, a także w praktyce codziennego życia.

Edukacja historyczna młodzieży, także w zakresie historii najnowszej, pokazywanie wydarzeń z naszej historii, budzących dumę, będzie bazą kształtowania postaw patriotycznych.

W trosce o najsłabszych

NSZZ „Solidarność”, wobec rosnącego obszaru biedy, rodującej zagrożenia także dla kolejnych pokoleń, musi być również orędownikiem i rzecznikiem najsłabszych — osób bezrobotnych, najsłabiej zarabiających, niepełnosprawnych. Dlatego NSZZ „Solidarność” sprzeciwia się działaniom oszczędnościowym rządu dotyczącym właśnie tych grup.

Domagamy się utrzymania systemu chronionego zatrudnienia osób niepełnosprawnych, które ze względu na charakter schorzenia nie mają szans na zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

Domagamy się także:

- Wprowadzenia rozwiązań prawnych, których celem jest ułatwienie dochodzenia sądowego roszczeń z tytułu nierównego traktowania najsłabszych obywateli, w szczególności osób niepełnosprawnych w dostępie do szeroko rozumianych dóbr i usług.
- Podejmowania działań dążących do likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i w komunikowaniu się, jakich na co dzień doświadczają osoby niepełnosprawne. NSZZ „Solidarność” postuluje nadanie uchwałą Sejmu z 1 sierpnia 1997 roku „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych” rangi ustawy.
- Wsparcia osób niepełnosprawnych w zapewnieniu im równości w korzystaniu z dostępu do pracy, edukacji usług socjalnych i mieszkań, w czego realizacji pomoże umocowanie Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych na szczeblu rządowym.
- Wzmocnienia efektywności publicznej pomocy społecznej poprzez zmiany ustawodawstwa, gwarantującego prawa, ale i nakładające obowiązki na świadczeniobiorców pomocy społecznej (kontrakty socjalne, przymusowy obowiązek leczenia odwykowego itp.).
- Monitorowania i oceny realizacji zadań pomocy społecznej przez poszczególne szczeble pomocy społecznej (kraj, województwo, powiat, gmina) oraz wprowadzenia elektronicznej bazy danych na temat rodzin korzystających z pomocy w celu lepszej koordynacji świadczeń i właściwe-

go adresowania wsparcia.

- Działania na rzecz zapobiegania bezdomności.
- Realizacji przez rząd socjalnego programu mieszkaniowego, polegającego na wspomaganiu przez państwo budowy i prowadzenia mieszkań socjalnych, schronisk i noclegowni.

Dla rodziny

Kraj, którego liczba mieszkańców spada, jest skazany na ograniczony rozwój, utratę znaczenia, wewnętrzne problemy gospodarcze i społeczne, wynikające ze zmiany proporcji obywateli w wieku produkcyjnym i emerytów, a także określonego spadku przychodów do systemów ubezpieczenia społecznego. Wymaga to stworzenia Narodowej Strategii Demograficznej, której jednym z głównych elementów powinna być skuteczna polityka prorodzinna.

NSZZ „Solidarność” konsekwentnie domaga się zarówno od samorządów lokalnych, jak i władz krajowych opracowania i wdrożenia kompleksowego programu wsparcia rodzin, szczególnie rodzin wielodzietnych, którego elementami powinny być m.in.:

- Działania w kierunku podniesienia kwot świadczeń rodzinnych i świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz corocznej ich indeksacji.
- Wsparcie rodzin poprzez działania mające na celu podniesienie kryteriów dochodowych, uprawniających do korzystania ze świadczeń rodzinnych i ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz wprowadzenie mechanizmów ich corocznej waloryzacji.
- Skuteczna ochrona dzieci z rodzin najuboższych, które od lat stanowią „oblicze polskiej biedy”.
- Monitorowanie sytuacji na rynku pracy pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji kobiet i realizacji odpowiednich zapisów Kodeksu pracy, w szczególności prawa kobiet, korzystających z urlopów macierzyńskich i wychowawczych oraz ich powrotu do pełnej aktywności zawodowej i jej kontynuacji na dotychczasowych warunkach (z uwzględnieniem aktualnych warunków pracy i płacy).
- Działania na rzecz zapewnienia właściwej równowagi między życiem zawodowym i rodzinnym, w szczególności obejmujących inicjatywy wspierające rozwiązania umożliwiające opiekę nad małymi dziećmi i osobami zależnymi.

Realizacja tych działań nie może odbyć się bez ratyfikacji Konwencji MOP 156 (dot. równości szans i równego traktowania pracowników obu płci) i 189 (dot. pracowników domowych).

- Stworzenie programu budownictwa społecznych mieszkań czynszowych oraz wsparcia budownictwa komunalnego.
- Wsparcie kobiet przebywających na urlopach macierzyńskich i wychowawczych do podnoszenia kwalifikacji i tworzenia

możliwości płynnego powrotu do stabilnego zatrudnienia.

Działania sprzyjające polityce prorodzinnej, to także działania na rzecz pewnego i bezpiecznego zatrudnienia, dostępności usług publicznych, w tym dostępności żłobków czy przedszkoli, a także stopniowy wzrost płac, gwarantujący bezpieczeństwo ekonomiczne rodzin.

Na rzecz globalizacji Solidarności

Konieczność globalizacji solidarności jest szczególnie widoczna w czasie trwania kryzysu na świecie. Odpowiedzią związków zawodowych na ofensywę globalnego kapitału musi być ścisła koordynacja działań na poziomie międzynarodowym, prowadząca do powstania zarządzania gospodarczego na szczeblu światowym w dialogu z partnerami społecznymi. Zwyczajne instrumenty interwencjonizmu państwowego typu keynesowskiego w dobie globalizacji kapitału utraciły swoją skuteczność ze względu na naturalne ograniczenie ich zasięgu do terytorium jednego kraju. Kryzys doprowadził do pogłębienia się nierówności zarówno między pracownikami w poszczególnych krajach, jak i między krajami, których władze prześcigają się w stwarzaniu dogodnych warunków dla inwestorów kosztem pracowników, co sprawę globalizacji solidarności związkowej czyni zarówno szczególnie trudną jak i szczególnie ważną i pilną. Konkurencja państw w przyciąganiu kapitału tworzy swoisty wyścig w pogarszaniu warunków zatrudnienia, erozji przepisów bhp, obniżaniu płac, wszystko to w imię cięć kosztów pracy, czemu często towarzyszą przesładowania niezależnych związków zawodowych, bądź wręcz zakaz ich działania. W efekcie następuje koncentracja produkcji w strefach wolnych od związków zawodowych. Przeciwwstawienie się aspiracjom biznesu do likwidacji związków zawodowych jako ostatniej przeszkody na drodze ostatecznego triumfu neoliberalnego dogmatu, stanowi dziś największe wyzwanie, sprostanie któremu nie jest możliwe bez globalizacji solidarności.

Aby osiągnąć ten cel należy m.in. uruchomić mechanizmy w ramach istniejących instytucji i organizacji na poziomie międzynarodowym. Dołączenie do przepisów Międzynarodowej Organizacji Handlu (WTO) klauzuli socjalnej, w postaci zobowiązania do przestrzegania podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, byłoby krokiem na rzecz ograniczenia dumpingu socjalnego, nieuczciwej konkurencji i wyprowadzania miejsc pracy do krajów, gdzie konwencje te nie obowiązują bądź są systematycznie łamane.

Należy też zwrócić szczególną uwagę na przebieg negocjacji Transatlantyckiego Partnerstwa Handlu i Inwestycji (TTIP) mającego doprowadzić do strefy wolnego handlu usług i inwestycji Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych, aby jego reguły nie dawały biznesowi sposobności narzucania suwerennym krajom wygodnych

dla siebie przepisów, szczególnie w dziedzinie prawa pracy czy polityki społecznej.

W kontekście pogarszających się warunków na rynkach pracy trzeba uczynić wszystko, aby w koordynacji z MKZZ doprowadzić do pełnej mobilizacji związków zawodowych w celu przeciwstawienia się nasilającej się w MOP kampanii pracodawców kwestionującej prawo do strajku i podważającej prawo do działań zbiorowych.

Ochrona zdrowia

NSZZ „Solidarność” działając w obronie ludzi chorych i słabych domagać się będzie poprawy dostępności powszechnej służby zdrowia.

Rząd RP, wydłużając czas osiągnięcia wieku emerytalnego jest zobowiązany zapewnić właściwą opiekę medyczną, dostęp do lecznictwa uzdrowiskowego, a wobec dokonujących się zmian demograficznych również do kompleksowej opieki społecznej.

Państwo, dbając o zdrowie społeczeństwa, powinno zwiększyć nadzór nad organizacją i funkcjonowaniem polskiego lecznictwa, a także poprawić jego finansowanie.

W celu zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli i wobec globalnych zagrożeń epidemiologicznych należy utrzymać państwowy charakter Inspekcji Sanitarnej oraz Ratownictwa Medycznego. Działanie tych służb powinno być zarządzane i koordynowane przez Ministra Zdrowia.

Ochrona i promocja edukacji, kultury i nauki

W przekonaniu, że właściwy poziom edukacji w Polsce jest zadaniem dla całego społeczeństwa, NSZZ „Solidarność” będzie konsekwentnie dążył do rzeczowej i merytorycznej debaty o oświacie, której efektem będzie:

- Podniesienie nakładów na polską edukację minimum do poziomu średniej UE.
- Ujednoczenie statusu zawodowego wszystkich nauczycieli w Polsce w oparciu o Kartę Nauczyciela.
- Wprowadzenie rozwiązań pozwalających uniknąć likwidacji szkół w związku z niżem demograficznym. Likwidacja i cięcia etatów w szkołach nie mogą być jedynym rozwiązaniem.
- Dbałość o wychowanie młodych pokoleń w oparciu o uniwersalny charakter wartości chrześcijańskich oraz polską tradycję i historię narodu.
- Efektywne doradztwo zawodowe i pomoc psychologiczna pedagogów dla uczniów i ich rodziców.
- Promocja szkolnictwa zawodowego i motywowanie pracodawców do współuczestnictwa w procesie kształcenia zawodowego, który pozwoli absolwentom szkół i uczelni na odnalezienie się na rynku pracy.

- Wprowadzenie edukacji ekonomicznej na wszystkich poziomach nauczania.

NSZZ „Solidarność” sprzeciwia się ograniczeniom w nauczaniu ojczyźnej historii i literatury.

Związek wspiera budowanie społeczeństwa opartego o wiedzę, dlatego będzie się domagał skutecznego dopasowania nauczania do potrzeb rynku pracy. Środki kierowane na rozwój nauki w relacji do PKB są kilkakrotnie niższe, niż przewidywane w dokumentach Unii Europejskiej, a płace pracowników nauki i szkolnictwa wyższego, w związku z inflacją, tracą swą siłę nabywczą. Będziemy przeciwstawiać się takiej polityce. Będziemy zabiegać o wzrost nakładów na edukację, szkolnictwo wyższe i kulturę. Rozwój tych dziedzin gwarantuje rozwój cywilizacyjny kraju.

W zakresie szkolnictwa wyższego wnioskujemy o:

- Zwiększenie finansowania nauki i szkolnictwa wyższego.
- Przywrócenie przejrzystych zasad płacowych i stabilności zatrudnienia pracowników naukowych.
- Kulturę zakorzenioną w tradycji narodowej oraz dziedzictwo narodowe chronione ze środków publicznych, zarówno na szczeblu krajowym jak i samorządowym. Pozwoli to na zachowanie tożsamości narodowej i skuteczną walkę o odzyskanie niepodległości. Związek nie zgadza się na wycofywanie się państwa z funkcji mecenasa kultury.
- Zmiany w systemie stypendiów, tak socjalnych, jak i rektora (dawnych naukowych).

Obecny system nie jest sprawiedliwy. Istnieją duże dysproporcje w wysokości stypendiów pomiędzy uczelniami, różne też są kryteria przyznawania stypendium rektora na poszczególnych wydziałach.

Apelujemy o troskę w zagwarantowaniu społeczeństwu dostępu do dzieł polskiej kultury na najwyższym poziomie.

Ochrona środowiska

NSZZ „Solidarność” opowiada się za systemową ochroną środowiska naturalnego.

Domagamy się zmian w systemie finansowania ochrony przyrody oraz wynagradzania pracowników zajmujących się jej ochroną.

Wzywamy rząd do przygotowania i konsekwentnego realizowania skonsultowanych projektów w zakresie kompleksowego rozwiązania problemów gospodarki wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień przeciwpowodziowych i retencji wód.

W obecnym kształcie pakiet klimatyczny, w przypadku polskiej gospodarki, prowadzi do likwidacji tysięcy miejsc pracy i wpływa negatywnie na rozwój oraz konkurencyjność polskiej go-

spodarki, dlatego NSZZ „Solidarność” będzie domagał się rewizji niekorzystnych zapisów Pakietu Klimatyczno-Energetycznego.

Należy prowadzić szeroką kampanię w różnorodnych środowiskach zwracając uwagę na fakt, iż ograniczenie emisji na terenie Unii Europejskiej nie tylko zmniejszy jej konkurencyjność i doprowadzi do przenoszenia miejsc pracy do krajów, które nie stosują żadnych restrykcji w sposobie i skali użytkowania energii, lecz w wyniku tego także spowoduje efekt odwrotny do oczekiwanego — zwiększy poziom globalnej emisji.

Ochrona interesów ludzi pracy na forum międzynarodowym i europejskim

Aby zrealizować ten cel, musimy przeciwstawić się próbom demontażu państwa opiekuńczego. Państwo pod pretekstem walki z kryzysem, usiłuje przerzucić jego koszty na pracowników. Nie akceptujemy też argumentacji, mającej na celu wykazanie, że przezwyciężenie kryzysu wymaga ograniczenia płac, zachwiania stabilności i pewności zatrudnienia oraz destabilizacji ochrony socjalnej przy ciągle rosnących dochodach biznesu. Nie zgadzamy się na zwiększanie konkurencyjności kosztem pracownika. Oczekujemy na działania Państwa w kierunku innowacyjności, lepszej organizacji pracy, podwyższania kwalifikacji pracowników i tworzenia produktywnego zatrudnienia. Nasze członkostwo w UE daje nam narzędzia walki o pełne wdrożenie w naszym kraju europejskiego modelu społecznego, lecz aby instrumenty te uczynić bardziej kompletnymi i skutecznymi, musimy doprowadzić do pełnego obowiązywania Europejskiej Karty Praw Podstawowych w naszym kraju.

Nie akceptujemy ataku na krajowe systemy stosunków pracy i układów zbiorowych w wyniku wprowadzenia paktu fiskalnego i semestru europejskiego. Będziemy przeciwstawiać się wszelkim próbom narzucenia przez instytucje europejskie, pod pretekstem skompromitowanej polityki oszczędności, ograniczenia poziomu płac czy innych zaleceń sprzecznych z ustaleniami autonomicznego dialogu społecznego na poziomie krajowym.

Trwa zamieszanie prawne wokół stosowania dyrektywy o pracownikach delegowanych, której celem wskazanym wprost w tekście preambuły jest zapewnienie im takich samych standardów pracy i płacy jak pracownikom miejscowym, a pracodawcom warunków równej konkurencji. Tymczasem decyzjami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości firmy mogą w pewnych sytuacjach narzucać pracownikom standardy i płace niższe niż obowiązujące w miejscu wykonywania pracy. Daje to możliwość wykorzystywania pracowników i dumpingu społecznego. Dlatego też będziemy wspierać wysiłki EKZZ dołączenia do Traktatów Europejskich protokołu społecznego o mocy prawnie obowiązującej tak, aby unieważnić wyroki ETS i uniemożliwić tego rodzaju

skandaliczne praktyki.

W środowisku EKZZ trwa nieustająca debata na temat ustanowienia płacy minimalnej i to zarówno na poziomie europejskim jak i krajowym, są bowiem kraje, gdzie jest to sprzeczne z istniejącą tradycją, praktyką i sposobem negocjacji układów zbiorowych. Związek jest zdania, że na szczeblu europejskim powinien zostać wprowadzony system gwarantujący określony poziom płacy minimalnej np. w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w odniesieniu do poszczególnych krajów, i ten pogląd będziemy prezentować. Opowiadamy się też za wprowadzeniem europejskich ram prawnych dla negocjacji ponadgranicznych układów zbiorowych w korporacjach międzynarodowych.

Część II - Rozwój Związku - Zorganizowani mają lepiej

Na rozwój Związku wpływa między innymi sprawna organizacja, pomoc ekspercka, pełen przepływ informacji między wszystkimi strukturami, szkolenia, stałe konsultacje z członkami oraz wizerunek Związku na zewnątrz. Dopiero wszystkie te elementy sprawiają, że Związek staje się atrakcyjny dla pracowników i jest w stanie wykorzystać swój potencjał, działając na rzecz i w imieniu swoich członków.

Pozyskiwanie członków

Tylko zorganizowani w związek zawodowy pracownicy mogą wywalczyć wyższe płace i obronić swoje prawa, dlatego w kadencji 2014-2018 rozwój NSZZ „Solidarność” pozostanie priorytetem Związku. Działania nastawione na odbudowanie siły związkowej rozumianej jako znaczący wzrost liczby członków muszą zostać zintensyfikowane, a w zadania te powinny włączyć się bez wyjątku wszystkie struktury Związku.

Realizacja tego celu odbywać się będzie według wdrożonej w minionej kadencji nowej strategii współpracy struktur, opartej na Porozumieniach o współpracy pomiędzy Działem Rozwoju Związku Komisji Krajowej a Zarządami Regionów. Do działań powinny włączać się także Sekretariaty i sekcje branżowe oraz liderzy zakładowych organizacji.

Poszczególne kampanie organizowania pracowników powinny być wspierane przez działania promocyjne i informacyjne Związku oraz wykorzystywanie szeroko rozumianego wsparcia międzynarodowego. Każda struktura związkowa powinna w corocznych budżetach zaplanować odpowiednie środki finansowe na realizację priorytetu Związku.

Działania NSZZ „Solidarność” powinny umożliwić prowadzenie masowych kampanii organizowania pracowników, będących odpowiedzią na wielomilionowy, niezorganizowany jeszcze rynek pracy, którego znaczącym podmiotem są ludzie młodzi.

Szkolenia i programy unijne

NSZZ „Solidarność” będzie kontynuował działania zmierzające do coraz większego udziału w programach unijnych, służących realizacji naszego programu szkoleniowego, a także promocji dialogu i partnerstwa oraz komunikacji. Komisja Krajowa powinna rejestrować i koordynować zaangażowanie w programy unijne poszczególnych struktur Związku. Aktywność Związku w aplikowaniu o środki unijne wymaga strategicznego podejścia w Nowej Perspektywie, gdyż gros środków będzie absorbowane przez Programy Operacyjne Regionalne (województwie). Strategiczne podejście wymaga następujących działań:

- Przeanalizowanie wyznaczonych przez Strategię Krajową i Strategię Wojewódzkie na lata 2014-2015 priorytetów do realizacji.
- Ustalenie, które z tych priorytetów z punktu widzenia Związku są kluczowe i wymagają naszej aktywności.
- Określenie i wspieranie niezbędnego potencjału instytucjonalnego umożliwiającego tę aktywność.
- Wyznaczenie wspólnego celu i sposobu jego realizacji.
- Monitorowanie podejmowanych działań.

Dla realizacji tego celu konieczne jest powołanie Zespołu Problemowego ds. wykorzystania środków w Nowej Perspektywie Finansowej.

Program szkoleń - z wykorzystaniem programów unijnych – powinien być dostosowany do aktualnych potrzeb struktur Związku (nowe ustawy, zmiana przepisów, przekształcenia własnościowe, techniki negocjacyjne, szkolenia językowe).

Nadal będą prowadzone szkolenia dotyczące organizacji i rozwoju Związku.

Informacja i promocja

- a. Doskonalenie i rozbudowanie strony internetowej, wzbogacenie o strony tematyczne.
- b. Zobowiązanie działaczy związkowych wszystkich szczebli do przekazania adresów poczty elektronicznej do jednolitej bazy adresowej do informacji i konsultacji, w tym wydawania internetowego Serwisu Informacyjnego.
- c. Działania na rzecz zwiększenia sprzedaży „Tygodnika Solidarność”.
- d. Opracowanie projektu połączenia sieciowego wszystkich struktur Związku.
- e. Promocja działań Związku poprzez kampanie wizerunkowe związane z realizacją głównych celów programowych.

Organizacja

- a. Powołanie Instytutu Solidarności – placówki naukowo-badawczej, której celem będzie przygotowywanie ekspertyz dotyczących sytuacji społecznej i rynku pracy oraz posze-

zanie świadomości społecznej, ekonomicznej i etycznej w zakresie pracy.

- b. Opracowanie i upowszechnienie wzoru nowej legitymacji związkowej umożliwiającej elektroniczny zapis danych.
- c. Stworzenie bazy adresowej wszystkich członków i struktur Związku.
- d. Wzmocnienie Biura KK w Warszawie.

Etos „Solidarność” - Pamięć dla przyszłości

„Solidarność” jest wielkim dziedzictwem Polski, Europy i świata. Kulturowanie pamięci o tym dziedzictwie, jego historii, wartościach, w oparciu, o które powstawał nasz Związek - jest naszym obowiązkiem. Także po to, aby stanowić inspirację dla walczących o wolność, godność i solidarność.

W imię pamięci o ofiarach komunizmu, o tych, którzy zbudowali fundament wolności i niepodległości Polski, Związek będzie konsekwentnie dążył do przekazywania historycznej prawdy o przeszłości i wspierał wszelkie działania legislacyjne zmierzające do zadośćuczynienia ofiarom i sprawiedliwego osądzenia winnych zbrodni.

Pamięć o rocznicach - Związek będzie organizował obchody i uroczystości rocznicowe, upamiętniające ważne wydarzenia i postaci związane z walką „Solidarność” o wolność i godność pracownika, ze szczególnym uwzględnieniem działań edukacyjnych, skierowanych do młodych.

Wsparcie dla ofiar i ich rodzin - Związek będzie m.in. poprzez Fundację Promocji Solidarności wspierał ofiary represji komunistycznych i ich rodziny, szczególnie z okresu stanu wojennego.

Historia – Związek, we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, będzie kontynuował badania nad historią „Solidarności”.

Budowanie Archiwum - NSZZ „Solidarność” będzie gromadził dokumenty, materiały, nagrania, zdjęcia i publikacje dotyczące historii Związku i antykomunistycznej wolnościowej opozycji, a także działań po roku 1989, porządkując je w Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Aby scalać rozproszony zasób Archiwum szczególny nacisk położony zostanie na gromadzenie archiwaliów i informacji o nich, znajdujących się w strukturach Związku – zarządach regionów, oddziałach, organizacjach zakładowych i międzyzakładowych. W celu lepszego zabezpieczenia archiwaliów Związek będzie starał się o pozyskanie środków finansowych na digitalizację zasobu.

Uchwała Nr 1 XXVII KZD

ws. rozwoju przemysłu w Polsce

Fundamentem rozwoju polskiej gospodarki powinien być przemysł. Dobrze funkcjonujący, rozwijający się, odgrywa kluczo-

wą rolę w zapewnieniu dobrobytu pracownikom i ich rodzinom, a zarazem pozostaje decydującym czynnikiem w tworzeniu miejsc pracy, jest wartością dodaną uzyskaną z eksportu oraz elementem stabilizującym finanse i gospodarkę państwa. Odgrywa strategiczną rolę w zakresie niezależności i suwerenności gospodarczej.

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” wskazuje, że przemysł w Polsce powinien rozwijać się w oparciu o korelację z następującymi obszarami społeczno-fiskalno-gospodarczymi:

- państwo – własność – gospodarka: w kierunku społecznej gospodarki rynkowej,
- przemysł, rynek pracy, pracownicy,
- państwo społeczne na rzecz rozwoju przemysłu,
- narzędzia wspierające rozwój przemysłu,
- zmiany polityki innowacyjnej poprzez rozwój nauki i badań
- system fiskalny w obszarze obciążeń podatkowych przedsiębiorstwa.

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” uznaje – jako jeden z priorytetów NSZZ „Solidarność” – kontynuację działań mających na celu wspieranie rozwoju przemysłu w Polsce. Jednocześnie KZD uznaje za konieczne kontynuowanie prac Zespołu ds. rozwoju przemysłu w bieżącej kadencji.

Wstęp

Rozwój przemysłu to wzmocnienie bezpieczeństwa narodowego, stabilny rozwój całej gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności i wreszcie – to tysiące dobrych miejsc pracy tworzonych nie tylko w zakładach produkcyjnych, ale też w towarzyszących im usługach. Przemysł – to realna gospodarka, oparta na produkcji dóbr, a nie spekulacjach finansowych.

Jesteśmy przekonani, że w naszym kraju aktywna polityka przemysłowa powinna obejmować szereg obszarów działania władz publicznych. Zaliczyć do nich należy tworzenie sprzyjającego dla przemysłu otoczenia – od infrastruktury zaczynając, a na odpowiedniej polityce podatkowej kończąc. To pośrednio od Państwa zależy, na ile kompatybilna z potrzebami przemysłu będzie edukacja – i na poziomie zawodowym, i wyższym. To Państwo poprzez odpowiednią politykę zamówień publicznych może kształtować także poszczególne sektory przemysłu – promując innowacyjność, wysokie technologie, ale również dobre miejsca pracy. Państwo nie może współtworzyć nieuczciwej konkurencji wspierając firmy, które konkurują przede wszystkim niestabilnym zatrudnieniem i niskimi kosztami pracy. Właśnie takie działania stanowią impuls emigracyjny i powodują, że kolejne młode pokolenia osób wykształconych w Polsce decyduje się już nie na chwilową, a stałą emigrację za chlebem, godnymi warunkami pracy i możliwością rozwoju. W 2013 roku godzinowe koszty

pracy w Polsce wyniosły 7,6 euro, podczas gdy w krajach rozwiniętych wahały się od 35 euro we Francji do ponad 48 euro w Norwegii. Taka polityka powoduje, że „nie oplaca się” inwestować w wysokie technologie, mając tanią siłę roboczą. Jednak to nie zapewni stabilnego rozwoju. Wręcz przeciwnie – prowokuje do maksymalizacji zysków w krótkim czasie. Niskie płace wpływają także na ograniczenie popytu wewnętrznego, który w przypadku tak dużego kraju, jak Polska, jest istotnym motorem napędzającym wzrost gospodarczy. To właśnie najmniej i średnio zarabiający najchętniej i najwięcej procentowo wydają na konsumpcję na rynku wewnętrznym.

To Państwo poprzez pozostawienie sobie wpływu właścicielskiego na strategiczne sektory przemysłu i konkretne przedsiębiorstwa stanowi o bezpieczeństwie narodowym i bezpieczeństwie obywateli. Ta teza musi być nadrzędną nad potencjalnymi wpływami budżetowymi pochodzącymi z prywatyzacji. Wreszcie – to Państwo powinno wspierać „społeczną odpowiedzialność” przedsiębiorstw, których celem nie może być jedynie maksymalizacja zysków za wszelką cenę. Poprzez odpowiednie procedury przetargowe, wspieranie dialogu, promocję odpowiedzialnych akcji konsumenckich - Państwo może pokazać, że warto być społecznie odpowiedzialnym.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” podjął się zadania opisanego procesów utrudniających i przeszkadzających w rozwoju polskiego przemysłu, ochrony miejsc pracy, stymulowania w kierunku coraz lepszych wyższych wynagrodzeń pracowniczych, powstawania nowych stanowisk pracy, rozwoju dialogu społecznego, w tym praw pracowniczych, kreowaniu innowacyjnych kierunków rozwojowych, w tym znacznego podniesienia nakładów na inwestycje. Poniżej przedstawiamy sześć obszarów, w których należy podjąć działania, aby – zgodnie z Konstytucją – rzeczywiście wspierać Społeczną Gospodarkę Rynkową opartą na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz SOLIDARNOŚCI, DIALOGU I WSPÓŁPRACY PARTNERÓW SPOŁECZNYCH.

Rozdział I

Przemysł, rynek pracy, pracownicy

1. Tradycyjny przemysł – najważniejsze źródło zatrudnienia
  - Gospodarka oparta na usługach to mit. Polska idealnie się do tego nadaje, by rozwinąć przemysł tradycyjny, gdyż posiada:
    - kompetentnych pracowników
    - logistykę
    - etos pracy zawodów przemysłowych i akceptację ze strony społeczeństwa dla rozwoju przemysłu, podczas gdy w wielu innych krajach społeczeństwa sprzeciwiają się inwestowaniu w sektory przemysłowe (np. w gaz łupkowy)

- zasoby naturalne, które w najbliższych latach będą miały decydujące znaczenie i od których zależeć będą inwestycje w przemyśle.
- 2. Trudniej jest stworzyć miejsce pracy, niż obronić już istniejące

Każde znikające w przemyśle miejsce pracy ma niewielkie szanse na to, by było kiedyś zastąpione. Należy więc bronić istniejących miejsc pracy za wszelką cenę. Ustawodawca powinien zbudować fundamenty obowiązkowego dialogu społecznego w przedsiębiorstwie w odniesieniu do strategicznych kierunków rozwoju. Prawo pracowników i ich przedstawicieli do informacji, konsultacji, negocjacji powinno być wzmocnione, gdyż to ich jako pierwszych dotyczą skutki trudności związanych z utrzymaniem działalności przedsiębiorstw.

Należy zapewnić ramy prawne zabraniające przeprowadzania restrukturyzacji, która nie byłaby poprzedzona udokumentowanymi próbami poszukiwania alternatywnych rozwiązań.

- 3. Należy promować polskie zakłady produkcyjne, podkreślając kompetencje ich pracowników i samych zakładów

Narzędzie zwane « CV Zakładów» zostało już wdrożone w kilku przedsiębiorstwach w Belgii i we Francji. Podobnie jak w ma to miejsce w przypadku indywidualnego pracownika, CV zakładu pozwala przeanalizować kompetencje załogi w celu określenia nowych profilów działalności. To oryginalne podejście tworzy przestrzeń do współpracy dyirekcji przedsiębiorstwa z przedstawicielami pracowników, inwestorami oraz samorządami lokalnymi. Polega na ścisłej współpracy wszystkich zainteresowanych stron, w których interesie jest dalsza działalność firmy i utrzymanie miejsc pracy dzięki przekwalifikowaniu całego zakładu. CV zakładów pozwala umieścić kwestię kompetencji w centrum strategii rozwoju, nie tylko w danym przedsiębiorstwie, ale i na poziomie lokalnym.

- 4. Główną siłą polskiego przemysłu są kompetencje polskich pracowników

Kryzys wpłynął na zmianę struktury kosztów produkcji na poziomie światowym, wspierając głównie proces relokalizacji produkcji w USA czy w Wielkiej Brytanii, ale też w Europie Południowej, której konkurencyjność wzrosła. Strategia produkcji niskokosztowej uległa zachwianiu, a koszty polskiej produkcji mieszczą się obecnie w średniej europejskiej. Głównym elementem atrakcyjności Polski jest więc jakość siły roboczej, jej kwalifikacje i kompetencje.

- 5. Należy wzmocnić społeczną kontrolę międzynarodowych koncernów, poprzez nadanie pracownikom nowych praw w zakresie informowania i konsultacji

Głównym wyzwaniem stojącym przed Polską jest odbudo-

wanie polskiego przemysłu, a nie tylko odbudowanie przemysłu w Polsce. Brak polskiego przemysłu czyni politykę przemysłową niezwykle trudną.

Kapitał nie jest „bezpieczny”. Polska musi skonstruować bazę dla krajowego przemysłu. Wdrożenie projektu „Inwestycje Polskie” wymaga czasu, ponadto będzie on miał skromny wymiar... należałoby być bardziej ambitnym.

Do tego czasu jedynym sposobem na „polonizację” kapitału zagranicznego jest wymuszenie na inwestorach zagranicznych poszanowania praw pracowników, głównie poprzez sklonienie ich do wiążących procesów informowania/konsultowania w przypadku restrukturyzacji.

Promowanie porozumień zbiorowych wpisuje się w tę logikę.

Rozdział II

System fiskalny w obszarze obciążeń podatkowych przedsiębiorstwa

Poprawa konkurencyjności polskiego przemysłu i całego sektora przedsiębiorstw powinna być ściśle powiązana ze zmniejszeniem obciążeń podatkowych, zarówno bezpośrednich jak i pośrednich.

Jednym z kluczowych elementów kosztów funkcjonowania sektora przemysłowego w Polsce (hutnictwo, górnictwo, przemysł samochodowy, metalowy, cementownie) jest koszt energii. Jest on jednym z najwyższych w krajach UE. Dlatego też uważamy za celowe dążenie do stopniowego zmniejszania tego kosztu poprzez zmniejszenie akcyzy na energię.

Zmniejszenie akcyzy na energię powinno odbyć się w ramach specjalnych regulacji ustawowych w zależności od struktury kosztów energii w danej gałęzi przemysłu. Proponujemy, aby w perspektywie trzech lat akcyzę na energię zmniejszyć o 50%, co docelowo spowoduje nie tylko poprawę konkurencyjności przemysłu, ale pozwoli również na inwestycje i tworzenie nowych miejsc pracy oraz - co najważniejsze - w kontekście długofalowym zapobiegnie „ucieczce” sektora energochłonnego poza granice Polski.

W celu poprawy konkurencyjności i poprawienia płynności finansowej przedsiębiorstw kluczowym jest obniżenie podstawowej stawki podatku VAT. Wysokość podatku VAT znacząco wpływa na rozwój całej gospodarki, bo jest to podatek konsumpcyjny, będący jednym z istotnych czynników wpływających na poziom popytu wewnętrznego. Zdaniem zespołu konieczne jest obniżenie podstawowej stawki podatku VAT już od roku 2015, za niewystarczające uznajemy propozycje Rządu RP dotyczące obniżenia stawki z obecnych 23% do 22% od 1 stycznia 2015 r. Zdaniem NSZZ „Solidarność” w perspektywie 5-letniej należy

rozważyć obniżenie podstawowej stawki podatku VAT do poziomu 18% - przy jednoczesnym systematycznym obniżaniu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT).

Jednocześnie stwierdzamy, że system podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) jest niefunkcyjny, niesprawiedliwy i polskiej gospodarce przynosi więcej szkód niż pożytku, bo pozwala, szczególnie przedsiębiorstwom zarejestrowanym poza granicami RP, uchylać się od jego płacenia. Dlatego też należy rozważyć likwidację CIT. Natomiast w ramach pojęcia „sprawiedliwości podatkowej” – proponujemy wprowadzić podatek obrotowy dla sieci wielkopowierzchniowych hiper i super marketów, które unikają płacenia podatków w Polsce.

Proponowane zmiany systemu fiskalnego wobec sektora przemysłowego i sektora przedsiębiorstw mają na celu przyczynienie się do rozwoju struktury przemysłowej, a tym samym do zwiększenia miejsc pracy oraz obniżenia w średnim horyzoncie czasowym deficytu sektora finansów publicznych, dzięki wyższym dochodom podatkowym oraz zmniejszeniu wydatków socjalnych z tytułu trwałego polepszenia sytuacji na rynku pracy.

Rozdział III

Zmiana polityki innowacyjnej poprzez rozwój nauki - badania + rozwój

Jednym z podstawowych filarów Strategii „Europa 2020” jest wzrost innowacyjności poprzez zwiększenie nakładów na naukę, badania i rozwój. UE planuje osiągnąć poziom z 2 do 3% PKB do 2020 r. na naukę, badania i rozwój.

Niestety, w Polsce ten wskaźnik wynosi zaledwie 0,7%. Dlatego wskazane jest:

- zwiększenie nakładów z budżetu państwa na naukę, badania i rozwój;
- stworzenie warunków sprzyjających wspieranie nauki, badania i rozwój przez instytucje (firmy) spoza sektora państwowego;
- stworzenie spójnego systemu dystrybucji oraz wykorzystania środków na naukę, badania i rozwój mającego na celu współdziałanie instytucji naukowych z przemysłem;
- wspieranie procesu rozwoju nowych technologii poprzez promocję polityki skutecznego zarządzania i ochrony wiedzy intelektualnej oraz przyjazną dla wynalazców polityką patentową.

Rozdział IV

Struktura własnościowa przemysłu w Polsce w stronę prywatyzacji lub nacjonalizacji

Struktura własnościowa przemysłu w Polsce obecnie jest mieszana, tzn. przemysł jest w rękach właścicieli prywatnych, państwowych, a także jest własnością mieszaną państwo-

prywatną. Przedsiębiorstwa należy podzielić pod względem własności kapitału na przedsiębiorstwa, których właścicielem jest kapitał polski, przedsiębiorstwa, których właścicielem jest inwestor zagraniczny i przedsiębiorstwa, których właścicielem jest Skarb Państwa. Inną formą własności jest inwestor rozproszony. Najczęściej są to spółki giełdowe. Znacząco większą rolę w kreowaniu polityki przemysłowej państwa powinny mieć samorządy, między innymi poprzez tworzenie preferencyjnych warunków dla funkcjonowania przemysłu.

W gałęziach przemysłu, które nie mają strategicznego dla Polski znaczenia prywatny właściciel lub akcjonariusze w spółkach akcyjnych są dobrym rozwiązaniem. Jeśli jednak podzielić przemysł na przemysł strategiczny dla funkcjonowania i bezpieczeństwa danego państwa i przemysł, który ma służyć jego rozwojowi, wówczas w spółkach strategicznych dla kraju, państwo powinno decydować o sposobie i kierunku rozwoju.

Co należy rozumieć przez przedsiębiorstwa strategiczne dla państwa?

Są to przedsiębiorstwa, które decydują o rozwoju całego państwa i jego bezpieczeństwie. Takimi strategicznymi przedsiębiorstwami powinny być dla kraju np.: przedsiębiorstwa sektora paliwowo-energetycznego, przedsiębiorstwa dbające o bezpieczeństwo państwa.

Przedsiębiorstwa strategiczne dla państwa powinny realizować zadania w zakresie strategii gospodarczej Państwa zmierzającej do jego niezależności i suwerenności, ale także do zrównoważonego rozwoju dziś i w przyszłości.

Państwo powinno mieć wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw strategicznych.

W Polsce występuje problem z zarządzaniem firmami strategicznymi i tu państwo powinno mieć wpływ na obsadzenie tych stanowisk lub np. na wynajmowanie firm, których zadaniem będzie zarządzanie przedsiębiorstwami strategicznymi. Wynajęty menadżer lub firma menadżerska zajmująca się zarządzaniem kluczowymi przedsiębiorstwami państwowymi, powinni być najwyższej klasy. W przedsiębiorstwach, których właścicielem jest Skarb Państwa, państwo nie powinno nimi zarządzać, lecz wytyczyć jasne zadania spółkom i ich menadżerom tak, aby możliwe było wykonanie programów gospodarczych.

Aby mógł się rozwijać przemysł, w szczególności przemysł strategiczny dla kraju, powinna istnieć ścisła współpraca pomiędzy państwowym przemysłem strategicznym a państwowym bankiem lub bankami.

Rozwój przemysłu to również szkolnictwo wyższe; Państwo powinno zatem stwarzać przemysłowi warunki do ścisłej współpracy z nauką. Nowe technologie należy kupować poza Polską tylko

w sytuacjach, kiedy polska nauka nie potrafi rozwiązać problemów, które stawia przed nią przemysł. W najważniejszych zadaniach naukowych, wymagających wielkich nakładów finansowych, powinno partycypować państwo. Wyniki badań naukowych, które pomogą rozwinąć przemysł powinny być własnością Państwa. W ramach pomocy dla przedsiębiorstw należałoby przekazywać im nowe technologie i nowe rozwiązania.

Bez mecenatu Państwa polska nauka nie będzie mogła się rozwijać a tym samym przemysł polski nie będzie konkurencyjny.

We wszystkich działaniach przemysłu, niezależnie, kto jest jego właścicielem, państwo powinno wypracować zasady pomocy przedsiębiorstwom, w zamian za tę pomoc przemysł musi stworzyć nowe, stałe miejsca pracy oraz płacić uczciwie należne podatki. Rozwiązania dotyczące przedsiębiorstw strategicznych przyjęły niemal wszystkie państwa Unii Europejskiej i w ten sposób zabezpieczyły sobie wpływ na rozwój swojej gospodarki. Trwale stanowiska pracy to również blokada emigracji młodych wykształconych ludzi, w których naukę wcześniej zainwestowało państwo.

Rozdział V

Instrumenty wspierające rozwój przemysłu

1. Narzędzia dokapitalizowania i innowacyjności.

Oprócz obecnie dostępnych narzędzi, w tym roli Banku Gospodarstwa Krajowego, konieczne jest wsparcie finansowe, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), poprzez:

- monitorowanie polityki kredytowej instytucji bankowych wobec MŚP, a w szczególności MŚP z branży przemysłowej, oraz ustanowienie niezależnego organu odwoławczego w przypadku odmowy finansowania projektu inwestycyjnego, celem dążenia do zapewnienia przedsiębiorstwom prawa do uzyskania finansowania (przy założeniu, że projekty będą dobrej jakości). Organ ten mógłby interweniować w instytucjach bankowych, aby znaleźć możliwe rozwiązania (zwłaszcza w kwestii poręczenia) i, w razie potrzeby, kierowałby sprawy do Banku Gospodarstwa Krajowego.
  - ustanowienie „1% dla przemysłu” umożliwiającego podatnikom przeznaczenie 1% podatku na finansowanie projektów przemysłowych zatwierdzonych przez niezależne komisje, w skład których wchodziłoby eksperci branżowi i partnerzy społeczni.
2. Przemysł funkcjonujący w Polsce nie jest na tyle innowacyjny, żeby osiągnąć poza cenową przewagę konkurencyjną. A to odbija się przede wszystkim na płacach. Aby zmienić tę sytuację konieczny jest skok innowacyjny. Należy promować takie inwestycje, które charakteryzują

się wysokim stopniem zaawansowania technologicznego i innowacyjności.

3. Marka „Made in Poland” przestała być atutem. Jest to problem zarówno dla polskich firm, jak i dla firm zagranicznych w Polsce. W szczególności sytuacja ta nie sprzyja umieszczaniu w Polsce całego łańcucha produkcyjnego. Dlatego należy:
  - promować przedsiębiorstwa, które płacą w Polsce podatek dochodowy i inne podatki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz zatrudniają pracowników na umowę o pracę;
  - wprowadzić politykę długoterminowego promowania Polski, koncentrującego się na produkcji wysokiej jakości;
  - wyróżnić najbardziej innowacyjne przedsiębiorstwa.
4. Przez ostatnie 25 lat transformacji ustrojowej zaniedbano kształcenie zawodowe, dlatego też należy:
  - poprawić (podnieść) kwalifikacje pracowników – powrócić do edukacji zawodowej poprzez
    - a. wdrożenie dualnego systemu kształcenia zawodowego zakładającego połącznie nauki teoretycznej z praktyczną nauką zawodu,
    - b. zaangażowanie w ten system instytucji:
      - i. państwa – gwarancja ulg podatkowych dla przedsiębiorców wspierających system – oferujących praktyki, finansujących szkoły itp.,
      - ii. gminy, samorządy – organizują i koordynują od strony technicznej proces nauczania.

Rozdział VI

Partnerstwo społeczne na rzecz rozwoju przemysłu

Współczesny rozwój przemysłu, to nie tylko nowe technologie, to nie tylko dbałość o środowisko, ekologię, ale to również rozwój, oparty na dialogu społecznym. Dialog społeczny w przemyśle realizowany jest poprzez dialog pracodawców i związków pracodawców z organizacjami związków zawodowych, radami pracowniczymi, to również dialog z reprezentacjami pracownikami w radach nadzorczych czy zarządach spółek.

Efektom dialogu społecznego w przemyśle, są Zakładowe i Ponadzakładowe Układy Zbiorowe Pracy. Wspólne uzgodnienia pracodawców i pracowników, co do podstawowych ram, zasad społecznych, pracowniczych, panujących w danej firmie, czy branży, powoduje, iż zaangażowanie pracowników w rozwój firmy, jest bardziej realne a co za tym idzie, następuje wspólna odpowiedzialność za dobre funkcjonowanie firmy, branży. ZUZP i PUZP to filary dialogu społecznego, partnerstwa społecznego.

W Polsce ustawodawca, poprzez zapisy w Kodeksie Pracy,

unormował zasady zawierania i funkcjonowania Zakładowych i Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy. Teoretycznie nie ma żadnych przeszkód, aby w kraju powszechnie obowiązywały takie akty prawne we wszystkich firmach i branżach. Niestety, tak nie jest. Istniejące Układy Zbiorowe Pracy w ostatnich latach są nagminnie wypowiedane przez pracodawców a Ponadzakładowe Układy Zbiorowe Pracy praktycznie w Polsce nie istnieją.

Zupełnie odwrotnie jest w rozwiniętych krajach Unii Europejskiej, gdzie branżowe Układy Zbiorowe Pracy są powszechne, a procent pracowników objętych układami zbiorowymi waha się między 70, a 90. Wbrew pozorom takie rozwiązania dają wymierną korzyść nie tylko pracownikom, ale też pracodawcom – ograniczają nieuczciwą konkurencję, wiążą pracowników z firmą, co ma wpływ na efektywność i wydajność pracy.

Brak Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy, powoduje, że sytuacja pracownika w Polsce jest o wiele mniej komfortowa, niż pracownika w rozwiniętych krajach Unii Europejskiej. Jednocześnie właśnie w tych krajach, przemysł rozwija się zdecydowanie lepiej niż w Polsce, gdzie trudno mówić o rozwoju, gdy obserwujemy praktycznie upadek przemysłu. Taka sytuacja dowodzi, że Ponadzakładowe Układy Zbiorowe Pracy absolutnie nie są przeszkodą w rozwoju przemysłu, ani nie ograniczają konkurencyjności przedsiębiorstw. Można postawić w związku z tym hipotezę, iż właśnie unormowana sytuacja społeczna, dialog społeczny, istnienie Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy przyczyniają się do rozwoju przemysłu. Współdecydowanie pracowników, poprzez negocjowanie a następnie podpisywanie takich aktów prawnych w danej branży powoduje, iż branża jest bardziej stabilna, zwarta a w związku z tym następuje proces jej rozwoju.

W sytuacji, w której ten efekt dialogu jest pomijany – szczególnie na szczeblu ponadzakładowym – to Państwo powinno starać się stworzyć takie warunki, które pozwolą na upowszechnienie zawierania układów zbiorowych.

Wydaje się, że działania możliwe do zrealizowania, mogą być dwutorowe, tzn. można doprowadzić do takich zapisów prawnych, które będą zmuszać pracodawców do zawierania Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy oraz można zawrzeć takie rozwiązania prawne, ustawowe, które będą zachęcać pracodawców do podpisywania porozumień ze związkami zawodowymi w danych branżach.

Przy pierwszym rozwiązaniu, bardziej represyjnym, ale może bardziej skutecznym, pracodawca powinien być ustawowo zobowiązany do negocjacji a następnie do podpisywania porozumień branżowych, tak jak obecnie jest zobowiązany do zawierania np. regulaminów ZFŚS, czy podobnych.

Bardziej demokratycznym wydaje się rozwiązanie drugie a więc wprowadzenie takich zapisów ustawowych, które będą zachęcały pracodawców do zawierania Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy. Pracodawca przy takim rozwiązaniu, będzie widział ewidentne korzyści, jakie może osiągnąć, przystępując do negocjacji a później podpisując porozumienie ze związkami. Państwo ma wiele narzędzi, które można wykorzystać, aby zastosować takie rozwiązanie. Wydaje się, że najszybsze do zastosowania mogą być np. ulgi podatkowe

w branżach objętych Ponadzakładowymi Układami Zbiorowymi Pracy, czy chociażby preferencje w przetargach publicznych dla tych firm, które spełniają warunek przystąpienia do Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy.

Zmian ustawowych, wymaga również funkcjonowanie związków pracodawców w naszym kraju. Strona związkowa chcąc negocjować PUZP, często napotyka na problem braku partnera po drugiej stronie – związku pracodawców. Wydaje się, że nieodzowna jest ustawowa zachęta tworzenia związków pracodawców a być może, wprost nakaz istnienia związków pracodawców w każdej branży, oraz określenie ustawowych trybów ich funkcjonowania, które spowodują, ujednoczenie zasad działalności – związków pracodawców i związków zawodowych.

Tak czy inaczej, wydaje się konieczne jak najszybsze rozpoczęcie dialogu społecznego dotyczącego zawierania Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy. Instytucje rządowe powinny patronować takiemu dialogowi, powinny wyznaczyć ramy czasowe i harmonogram dialogu a następnie harmonogram wprowadzania zmian prawnych, wypracowanych w procesie dialogu społecznego.

W krajach Unii Europejskiej zauważono, że nie ma rozwoju państwa, bez rozwoju przemysłu i podjęto w tej materii szereg działań, aby odbudować rodzimy przemysł, rozpoczęto proces reindustrializacji. Zorientowano się, że koncepcja rozwoju państwa oparta na rozwoju tylko usług, jest koncepcją prowadzącą donikąd. W Polsce niezbędna jest odbudowa rodzimego przemysłu. Sama świadomość tego faktu nie wystarczy, należy natychmiast podjąć działania. Reindustrializacja - to zadanie priorytetowe dla rządu i musi rozpocząć się jak najszybciej. Przy opracowywaniu programu odbudowy polskiego przemysłu, należy między innymi położyć duży nacisk na uwzględnienie w programie metod, które spowodują podpisywanie branżowych porozumień społecznych. Zawieranie Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy, to jeden z podstawowych elementów, które doprowadzą do rozwoju przemysłu. Rozwój przemysłu powinien być oparty na zrównoważonych elementach rozwoju, uwzględniających przede wszystkim ekonomię, ale również na takim samym poziomie

uwzględniając środowisko, ekologię i aspekty społeczne, pracownicze, a te najprościej i najpewniej jest po prostu zapisać w dobrze wynegocjowanych i podpisanych Ponadzakładowych Układach Zbiorowych Pracy.

Uchwała Nr 2 XXVII KZD

ws. drugiego pakietu klimatycznego

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” domaga się od Rządu RP zawetowania przygotowanego przez Komisję Europejską dokumentu pt. „Ramy polityczne na okres 2020-2030 dotyczące klimatu i energii”, czyli tzw. Drugiego pakietu klimatyczno-energetycznego.

Wprowadzenie go w życie w proponowanym kształcie (Komunikat Komisji Europejskiej z 22 stycznia 2014 r.) doprowadzi do likwidacji polskiego przemysłu związanego z emisją CO₂. Będzie to miało katastrofalne skutki dla naszej gospodarki i mieszkańców naszego kraju. Zgoda na takie cele to likwidacja polskiej energetyki opartej na węglu, polskiego górnictwa węgla kamiennego i brunatnego oraz innych branż: przemysłu cementowego, wapienniczego, hutnictwa, papiernictwa, przemysłu szklarskiego.

Aktywność wszystkich struktur Związku jest niezbędna do odrzucenia tzw. Drugiego pakietu klimatyczno-energetycznego.

Uchwała Nr 3 XXVII KZD

ws. nadania tytułu Honorowego Członka NSZZ „Solidarność”

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” działając na podstawie regulaminu przyjętego Uchwałą nr 18 XXVI KZD, postanawia nadać tytuł Honorowego Członka NSZZ „Solidarność” Tomaszowi Przeciechowskiemu.

Uchwała Nr 4 XXVII KZD

ws. nadania tytułu Zasłużony dla NSZZ „Solidarność”

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” działając na podstawie regulaminu przyjętego uchwałą nr 18 XXVI KZD, postanawia nadać tytuł Zasłużony dla NSZZ „Solidarność” Śp. Jerzemu Garusowi.

Uchwała Nr 5 XXVII KZD

ws. nadania tytułu Zasłużony dla NSZZ „Solidarność”

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” działając na podstawie regulaminu przyjętego Uchwałą nr 18 XXVI KZD, postanawia nadać tytuł Zasłużony dla NSZZ „Solidarność” niżej wymienionym:

śp. Alina Pieńkowska; śp. Anna Walentynowicz; śp. Andrzej Buczek; ks. bp Adam Dyczkowski; ks. bp Tadeusz Rakoczy; ks. prałat Stanisław Waszczyński; ks. prałat Zbigniew Powada;

ks. Jan Ilczyk; ks. Kanonik Stanisław Falkowski; ks. Ryszard Umański; Aleksander Przygodziński; Alojzy Szablewski; Andrzej Gwiazda; Andrzej Kołodziej; Andrzej Szkaradek; Anna Bogucka-Skowrońska; Anna Rakocz; Dariusz Aleksander Rymar; Elżbieta Nowicka-Kukieła; Halina Grzybowska; Jacek Smagowicz; Jadwiga Tarnawa; Janina Szymajda; Kazimierz Barszczak; Kazimierz Tadeusz Stasz; Mirosław Szot; Marcin Tyrna; Onufry Koszarny; Piotr Łukasz Juliusz Andrzejewski; Stanisława Wodyńska; Stefan Kubowicz; Wacława Grohman; Wiesław Czarnecki; Władysław Ortyl; Władysław Stefan Grzyb; Włodzimierz Blajerski; Zenobia Kitówna.

Uchwała Nr 6 XXVII KZD

ws. korekty § 1 ust. 1 pkt. 1 litera a) Uchwały nr 5 XIX KZD

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” w Uchwale nr 5 XIX KZD ws. działalności finansowej Związku, zmienionej Uchwałą nr 7 XXI KZD oraz Uchwałą nr 13 XXVI KZD, wprowadza następującą zmianę:

W § 1 ust. 1 pkt. 1 litera a/ otrzymuje brzmienie:

§ 1

1. Miesięczna składka członkowska wynosi:

1/ dla osób będących w stosunku pracy — 0,82%:

a/ miesięcznych przychodów, osiąganych u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z uwzględnieniem dodatków płacowych, z wyjątkiem: przychodów osiąganych z tytułu godzin nadliczbowych, przychodów zwolnionych z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz różnego rodzaju deputatów, rekompensat, ekwiwalentów, odszkodowań, odpraw, nagród — w tym jubileuszowych — oraz świadczeń finansowanych ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub świadczeń urlopowych wypłacanych w zamian tych świadczeń,

b/ pobieranych zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego (chorobowych, wyrównawczych, macierzyńskich, opiekuńczych),

Uchwała Nr 7 XXVII KZD

ws. korekty § 11 Uchwały nr 5 XIX KZD

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” dokonuje korekty przepisów § 11 Uchwały nr 5 XIX KZD ws. działalności finansowej Związku. W miejsce słów „zarządy regionów” wprowadza słowo „regiony”.

Uchwała Nr 8 XXVII KZD

ws. nowelizacji Uchwały nr 5 XIX KZD

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” nowelizuje § 11 Uchwały nr 5 XIX KZD ws. działalności finansowej Związku (z późn. zm.) poprzez wprowadzenie obowiązku przekazywania

do Komisji Krajowej sprawozdań finansowych, o których mowa w ww. przepisie przez Krajową Sekcję Morską Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”.

Uchwała Nr 9 XXVII KZD

ws. zmiany Uchwały nr 15 XXVI KZD ws. trybu zgłaszania i przyjmowania projektów uchwał zwyczajnej sesji KZD

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” postanawia zmienić treść Uchwały Nr 15 XXVI KZD ws. trybu zgłaszania i przyjmowania projektów uchwał zwyczajnej sesji KZD w ten sposób, że § 5 otrzymuje brzmienie:

1. Zasady zgłaszania projektów uchwał określone w niniejszej uchwale nie dotyczą prac nad uchwałą programową Krajowego Zjazdu Delegatów.
2. Projekt uchwały programowej KZD przygotowuje Komisja Krajowa i przesyła delegatom na KZD – za pośrednictwem zarządów regionów – sześć tygodni przed sesją Krajowego Zjazdu Delegatów.
3. Uwagi i propozycje zmian do projektu, delegaci mogą przekazać do sekretarza Komisji Krajowej na trzy tygodnie przed sesją Krajowego Zjazdu Delegatów.
4. Projekt uchwały programowej wraz z poprawkami przyjmuje Komisja Krajowa i rekomenduje go Krajowemu Zjazdowi Delegatów.

Uchwała Nr 10 XXVII KZD

ws. zmian w Statucie

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 60 ust. 3 Statutu NSZZ „Solidarność”, wprowadza następującą zmianę w § 19 ust. 4 Statutu NSZZ „Solidarność”.

W § 19 ust. 4 dotychczasowy tekst zastępuje się następującym tekstem:

4. Organizacją międzyzakładową jest organizacja, która zrzesza osoby, o których mowa w ust. 3, i swoim zasięgiem działania obejmuje co najmniej dwóch pracodawców z danego regionu. W szczególnych sytuacjach, na wniosek zainteresowanych zarządów regionów Komisja Krajowa, może wyrazić zgodę organizacji międzyzakładowej na rozszerzenie swojego zasięgu działania na pracodawcę prowadzącego działalność na terenie innego regionu niż region rejestrującej tę organizację. Szczegółowe zasady oraz tryb podejmowania decyzji w tej sprawie określa uchwała Komisji Krajowej.

Uchwała Nr 11 XXVII KZD

ws. zmian w Statucie

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 60 ust. 3 Statutu NSZZ „Solidarność”, wprowadza następujące zmiany w § 29 Statutu NSZZ „Solidarność”.

1. W par. 29 ust. 4 pkt. 2 skreśla się literę c).

2. W par. 29 ust. 4 pkt. 2 litera b) na końcu zdania zamiast przecinka stawia się kropkę.

Uchwała Nr 12 XXVII KZD

ws. zmian w Statucie

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 60 ust. 3 Statutu NSZZ „Solidarność”, wprowadza następującą zmianę w § 32 ust. 2 Statutu NSZZ „Solidarność” oraz § 56 Statutu NSZZ „Solidarność”:

I. W § 32 ust. 2 dotychczasowy tekst zastępuje się następującym tekstem:

2. Władza wykonawcza Związku dokonująca wyrejestrowania danej jednostki organizacyjnej, posiadającej osobowość prawną, przed dokonaniem wyrejestrowania, wszczyna procedurę likwidacyjną, wyznaczając jednocześnie likwidatora. Zadaniem likwidatora jest zaspokojenie zobowiązań ciężących na likwidowanej jednostce, ściągnięcie wierzytelności oraz zabezpieczenie dokumentacji. Majątek pozostały po likwidowanej jednostce organizacyjnej przekazuje na rzecz jednostki organizacyjnej Związku, której władza dokonuje wyrejestrowania. Procedura ta nie ma zastosowania w przypadku określonym w postanowieniach ust. 1 pkt. 2. oraz przy wyrejestrowywaniu niższych jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 19 ust. 8.

II. W § 56:

1. ust. 4 na końcu zdania pierwszego, po słowie „Związku”, kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się treść: po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, o którym mowa w § 32 ust. 2.

2. ust. 5 na końcu zdania, po słowie „międzyzakładowych”, kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się treść: po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, o którym mowa w § 32 ust. 2.

3. ust. 6 dotychczasowy tekst zdania pierwszego zastępuje się tekstem:

Od decyzji o wszczęciu postępowania likwidacyjnego i powołaniu likwidatora zainteresowanej organizacji służy prawo wniesienia odwołania do zarządu regionu w terminie nie później niż 14 dni od doręczenia decyzji wszczynającej postępowanie likwidacyjne.

Uchwała Nr 13 XXVII KZD

ws. zmian w Statucie

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 60 ust. 3 Statutu NSZZ „Solidarność”, wprowadza następujące zmiany w § 40 Statutu NSZZ „Solidarność”:

1. W § 40 ust. 2 po słowie „postanowień” dodaje się treść: ust. 3 i.

2. W § 40 dodaje się ust. 3 o treści:

3. W przypadku, gdy dana jednostka organizacyjna funkcjonuje na terenie więcej niż jednego regionu, jej władza stano-
wiąca, na wniosek większości członków Związku z tego regionu, w którym liczba członków tej organizacji wynosi co najmniej
dziesięć osób, ma obowiązek utworzyć na terenie tego regionu
organizację oddziałową. Tak utworzone wewnętrzne jednostki
organizacyjne muszą zostać zarejestrowane w regionie, na terenie
którego działają.

Uchwała Nr 14 XXVII KZD ws. zmian w Statucie

Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”, działając na
podstawie § 60 ust. 3 Statutu NSZZ „Solidarność”, wprowadza
następującą zmianę w § 42 ust. 6 Statutu NSZZ „Solidarność”.

W § 42 ust. 6 dotychczasowy tekst zastępuje się nastę-
pującym tekstem:

6. Władza wykonawcza może scedować część swoich
uprawnień na prezydium, bez możliwości dalszego ich przekazy-
wania innym władzom Związku, z zastrzeżeniem uprawnień
do wyboru członków danego prezydium oraz uprawnień i obo-
wiązków określonych w postanowieniach §§ 28 ust. 3, 36 ust.
1, 41 ust. 2, 61 ust. 2, 71 ust. 1 i 3 oraz innych określonych
w przepisach prawa ogólnego, w uchwałach Krajowego Zjazdu
Delegatów i Komisji Krajowej.

*Stanowiska przyjęte przez KZD zostaną opublikowane w grudniowym nu-
merze „Serwisu”.*

Marsz dla życia i rodziny w Gorlicach

„Solidarność” Ziemi Gorlickiej wzięła udział w „Marszu dla życia i rodziny”, który odbył się w Gorlicach w niedzielę 12 października 2014 r. Patronat honorowy objął biskup rzeszowski ks. Jan Wątroba, który też przewodniczył mszy świętej i wygłosił kazanie. Na gorlickim rynku swoje świadectwo przedstawiła Mary Wagner, która spędziła 2 lata w więzieniu w Ontario za działalność na rzecz obrony życia.

Barwny pochód przeszedł z Bazyliki Mniejszej NNMP w Gorlicach do Kościoła parafii świętej Jadwigi Królowej w Gorlicach.

KK

32. rocznica śmierci Bogdana Włosika

13 października uczczono w Nowej Hucie pamięć Bogdana Włosika, który zginął w 1982 r. w wyniku postrzelenia przez funkcjonariusza SB.

Pod pomnikiem upamiętniającym Bogdana Włosika i inne ofiary stanu wojennego w pobliżu Arki Pana zgromadzili się w poniedziałkowy wieczór przedstawiciele „Solidarność” oraz mama Bogdana – Irena Włosik. Obecne były również poczty sztandarowe Komisji Robotniczej Hutników i Duszpasterstwa Hutników. W imieniu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” kwiaty złożył wiceprzewodniczący ZR Jerzy Smoła. Wiązankę w imieniu KRH złożyli zaś Roman Wątkowski, Krzysztof Stypuła i Stanisław Lebiest. Następnie zebrani wzięli udział w mszy św. w Arce Pana. Po nabożeństwie kolejne wiązanki złożyli m.in. przedstawiciele Konfederacji Polski Niepodległej, którzy rozwinięli również transparent „Bogdan Włosik – pamiętamy” oraz Sieci Solidarność.

W tym roku ze względu na prowadzone na terenie Nowej Huty remonty po raz pierwszy (i miejmy nadzieję ostatni) nie odbył się Bieg Memoriałowy im. Bogdana Włosika, który od 1995 r. jest corocznie organizowany przez Komisję Robotniczą Hutników NSZZ „Solidarność”.

majlech

Bochnia pamiętała o ks. Jerzym

Tegoroczne obchody rocznicy śmierci ks. Jerzego Popiełuszki w Bochni zorganizowała Komisja Międzyzakładowa Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w Bochni.

Uroczystość w dn. 19 października br. rozpoczęła się wieczornicą w Oratorium św. Kingi, którą przygotowała młodzież z Zespołu Szkół Nr 1 w Bochni pod okiem Agnieszki Morawiec i Moniki Dudy.

Wieczornica rozpoczęła się od krótkiego przypomnienia życiorysu „Patrona Solidarności” i recytacji kilku wierszy (w wykonaniu Pawła Nowaka, Patrycji Pacholik, Aleksandry Bukowiec, Karoliny Kaliciak i Błażeja Szosty) oraz koncertem, na który złożyły się m. in. utwory Jana Pietrzaka, Przemysława Gintrowskiego i Jacka Kaczmarskiego. Ostre, rockowe brzmienie, w połączeniu z wokalem Moniki Dudy i Dawida Topora zrobiły duże wrażenie na uczestnikach koncertu. W skład zespołu weszli ponadto Klaudia Chojnacka (klawisz), Maksymilian Ignacyk (gitara elektryczna) i Jakub Siłko (perkusja).

Koncertowi towarzyszyły slajdy, przypominające drogę ks. Jerzego od dzieciństwa aż po męczeńską śmierć. Prezentację wykonały uczennice „Mechanika” – Katarzyna Bednarz i Sylwia Kmiecik. Oprócz prezentacji można było zobaczyć wystawę poświęconą życiu i działalności ks. Jerzego.

Na koniec obecnym na sali proboszczom: ks. Zdzisławowi Sadce i Kazimierzowi Kapci, wiceprzewodniczący Regionu Henryk Łabędź wręczył okolicznościowe medale Jana Pawła II i album poświęcony życiu bł. ks. J. Popiełuszki. Okolicznościowy album poświęcony Janowi Pawłowi II trafił do rąk kuzyna ks. Jerzego – Ryszarda Popiełuszki, który – jak się dopiero teraz okazało – od lat mieszka... w gminie Trzciana.

Po zakończeniu wieczornicy uroczystości przeniosły się do bazyliki, gdzie odprawiono uroczystą mszę św., na którą przybyły poczty sztandarowe „Solidarności” oraz delegacje instytucji państwowych i samorządowych. Obchody zakończyły

się tradycyjnie spotkaniem pod krzyżem misyjnym, na którym od 30 lat znajduje się podobizna ks. Jerzego. Po krótkim przemówieniu Jerzego Orla – historycznego przywódcy bocheńskiej „Solidarności” – pod płaskorzeźbą z wizerunkiem Błogosławionego złożono kwiaty i zapalono znicze.

Ludwik Korta

Pamięci ks. Jerzego – Chrzanów

W niedzielę 19 października w kościele św. Mikołaja w Chrzanowie odbyły się uroczystości upamiętniające 30. rocznicę męczeńskiej śmierci bł. księdza Jerzego Popiełuszki. Modlono się za rychłą kanonizację kapłana.

Dziękujemy sztandarom z Libiąża i Bukowna, przedstawicielom komisji zakładowych i zaproszonym gościom za udział w celebrze. Po uroczystościach w kościele złożono kwiaty pod krzyżem.

RP

Dumni ze swego Patrona...

Oddział Nr 5 w Dębicy Regionu Małopolskiego NSZZ Solidarność zorganizował z pomocą Prezydium ZRM kolejny wyjazd na warszawski Żoliborz do Grobu Błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki.

Jak się okazuje wystarczyło zadać sobie tylko odrobinę trudu i zaangażowania i udało się zgromadzić 47 uczestników wyjazdu. Sześć pocztów sztandarowych wystawionych przez: KZ „S” LERG S.A., TC Dębica S.A., Tikkurila Polska S.A., Duszpasterstwo Ludzi Pracy w Dębicy, Oddział Nr 5 w Dębicy oraz Klub Honorowych Dawców Krwi im. księżnej Heleny Jabłonowskiej w Pustkowie.

Trzydziesta rocznica męczeńskiej śmierci Sługi Bożego była niepowtarzalną okazją, aby w trakcie podróży przedstawić „Kalendarium” życia i śmierci księdza Jerzego, które spotkało się ze sporym zainteresowaniem uczestników wyjazdu.

Sam Żoliborz przywitał nas piękną, słoneczną pogodą i tłumami wiernych z różnych zakątków kraju, wśród których

spotkać można było wielu znajomych. Na pewno wiele radości sprawiło mi spotkanie „naszej” krakowskiej grupy, która w nocy z 18 na 19 października pełniła służbę przy grobie (uczciwie rzecz biorąc trochę im zazdrościłem). Koncelebrujący mszę świętą ks. bp Józef Guzek często podkreślał w wygłoszonej homilii aktualność słów bł. księdza Jerzego i często korzystał z fragmentów homilii, które głosił ksiądz Jerzy.

Kapelan „Solidarności” błogosławiony ksiądz Jerzy Popiełuszko ze wszech miar zasłużył sobie na to, aby trwanie przy jego grobie i uczestnictwo w rocznicowych mszach świętych nie wynikało ze spontaniczności, ale z poczucia głębokiej miłości i długu, który wciąż winniśmy mu spłacać.

Waldek Cieśla

A. Macedoński honorowym obywatelem

Adam Macedoński, wybitny artysta plastyk, poeta i działacz niepodległościowy został Honorowym Obywatelem Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. W dniu 29 października br. podczas uroczystej Sesji Rady Miasta Krakowa odebrał tytuł z rąk Prezydenta Jacka Majchrowskiego oraz Przewodniczącą Rady Miasta Krakowa Bogusławę Kośmidera.

Adam Macedoński obok pracy artystycznej, całe swoje życie poświęcił działalności niepodległościowej, której początki datują się na 1945 r. i wiążą się z różnego rodzaju organizacjami podziemnymi. To ściągnęło nań szykany ze strony UB. W 1960 r. brał udział w obronie krzyża nowohuckiego, a w 1968 r. uczestniczył w wydarzeniach Praskiej Wiosny. Od 1976 r. współpracował z KOR i następnie z KSS KOR. Był inicjatorem i założycielem Instytutu Katyńskiego w Krakowie (marzec 1978 r.) i współredaktorem podziemnego pisma „Biuletyn Katyński” W I. 1979-1984 zakładał Chrześcijańską Wspólnotę Ludzi Pracy, a w 1979 r. KPN. Od 1980 r. działał w NSZZ „Solidarność”.

13 grudnia 1981 r. został internowany. Zwolniony 13 lipca 1982 r. W kolejnych latach działał w Duszpasterstwie Ludzi Pracy, Inicjatywie Obywatelskiej w Obronie Praw Człowieka Przeciw Przemocy i w Niezależnym Komitecie Historycznym Badania Zbrodni Katyńskiej

W imieniu Małopolskiej „Solidarności” gratulacje dla Adama Macedońskiego przekazał podczas uroczystości przewodniczący ZR Wojciech Grzeszek.

(i)

Obchody Dnia Niepodległości

Obchody Dnia Niepodległości w Krakowie odbywały się przy aktywnym udziale przedstawicieli Małopolskiej „Solidarności”, którzy uczestniczyli we wszystkich uroczystościach religijnych, oficjalnych i artystycznych.

Docenił to m.in. ks. kardynał Stanisław Dziwisz, który celebrując w wawelskiej katedrze mszę św. w intencji Ojczyzny, przypomniał, że w minionym wieku Polska dwukrotnie odzyskiwała niepodległość. Nawiązując do tego drugiego przypadku, podkreślił szczególną rolę w tym wydarzeniu „Solidarności”: „Nie oznacza to jednak, że idee „Solidarności” można już zamknąć na kartach historii” – mówił kardynał – „Solidarność”, zarówno ta pisana z dużej litery, jak i ta z małej, jest nadal Polakom niezbędna. Szczególnie ze strony władz w stosunku do ludzi, którzy w wyniku zachodzących przemian pozbawieni zostali pracy, a także wobec tych, którzy w wyniku braku zatrudnienia i perspektyw na przyszłość, masowo opuszczają nasz kraj!”

Przedstawiciele „Solidarności” na czele z przewodniczącym Wojciechem Grzeszkiem uczestniczyli także w uroczystościach u stóp Pomnika Grunwaldzkiego oraz w koncercie zorganizowanym przez środowiska prawnicowe.

az

ŚWIĘTO NAUCZYCIELI

Bochnia

29 października br. odbyło się spotkanie bocheńskich nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Uroczystość, która odbywała się w kawiarni PSS Społem „Jubilatka”, rozpoczęła Przewodnicząca Komisji Międzyzakładowej Pracowników Oświaty i Wychowania w Bochni NSZZ „S” i członek ZR Agnieszka Morawiec, która powitała obecnych na sali starostę powiatu Jacka Pajęka i przewodniczącego ZR Wojciecha Grzeszka oraz jego zastępcę Jerzego Smołę.

Przewodnicząca Komisji życzyła wszystkim nauczycielom w pomyślności oraz zaapelowała o jeszcze większy udział w życiu codziennym i satysfakcji z wykonywanego zawodu.

Życzenia nauczycielom złożyli także przewodniczący ZRM Wojciech Grzeszek oraz starosta bocheński Jacek Pajęk.

Nie zabrakło też i specjalnych podziękowań, które z rąk Przewodniczącego ZR Wojciecha Grzeszka otrzymali Marek Bzdek, dyrektor ZS nr 1, Zbigniew Solak, dyrektor SP nr 2, Monika Duda, nauczycielka SP nr 4 i Bernadetta Gąwęd, pracownica MDK w Bochni.

Chrzanów

W dniu 20 października br. Międzyzakładowa Komisja NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty, Wychowania i Kultury w Chrzanowie zorganizowała uroczyste spotkanie z okazji Dnia Edukacji Narodowej, w którym uczestniczyło ponad 90 członków związku. W spotkaniu uczestniczył Członek Prezydium ZR Ryszard Pietrzyk.

Podczas spotkania wręczono Agacie Madej Złotą Odznakę Krajowej Sekcji Oświaty. Srebrne Odznaki otrzymali zaś: Joanna Majcherczyk-Gancarz, Marzena Moskała, Barbara Oleksiewicz, Agnieszka Rejman, Jadwiga Starzec, Alina Adamczyk-Szreter, Krystyna Tołwińska, Marek Zimmermann.

Albumy o św. papieżu Janie Pawle II trafiły w ręce Haliny Pałki i Edwarda Niemczyka, którzy przeszli w tym roku na emeryturę. Podczas spotkania zaprezentowano również członków związku, kandydujących do władz samorządowych z listy Prawa i Sprawiedliwości – Jana Starzyka, Andrzeja Rejmana, Marka Śliwę, Dorotę Warzechę, oraz Janinę Trzaskę.

Od 1972 r. w dn. 14 października obchodzimy „Dzień Edukacji Narodowej” – święto oświaty i szkolnictwa wyższego. W tym dniu upamiętniamy rocznicę powołania Komisji Edukacji Narodowej (14 października 1773 r.). Tradycyjnie w tym dniu nasze myśli kierujemy w stronę nauczycieli, którzy obchodzą swoje święto. W „Serwisie” prezentujemy krótkie relacje z obchodów tego dnia zorganizowanych przez „Solidarność” w Bochni i w Chrzanowie.

X Turniej Szachowy w Bochni

W niedzielę 28 października 2014 r. odbył się jubileuszowy X Turniej Szachowy o Puchar Przewodniczącego NSZZ „Solidarność”, którego pomysłodawcą był Bogdan Kosturkiewicz i śp. Zdzisław Rybka. Turniej organizowany jest przez bocheńską „Solidarność” we współpracy z Sekcją Szachową w Miejskim Domu Kultury.

W tegorocznym Turnieju udział wzięło 28 uczestników, w tym uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2, Szkoły Pod-

stawowej nr 4 w Bochni i Zespołu Szkół Gminnych w Stanisławicach oraz Gimnazjum nr 1 i Gimnazjum nr 5 w Bochni. Zwycięzcy Turnieju otrzymali nagrody pieniężne, książki i czekolady, a na wszystkich uczestników turnieju czekały słodkie upominki.

Nagrody dla najlepszych uczestników turnieju wręczyli Wojciech Grzeszek, Przewodniczący Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”, Agnieszka Morawiec, członek Zarządu Regionu a zarazem przewodnicząca bocheńskiej Komisji

Międzyzakładowej Pracowników Oświaty i Wychowania, Bogdan Kosturkiewicz i Władysława Rybka oraz Stanisław Broszkiewicz (przewodniczący KZ „S” w „Stalprodukcji”) i Edward Dorociński (kierownik Sekcji Szachowej).

Sponsorem Turnieju był Zarząd Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”, Międzyzakładowa Komisja NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Bochni oraz KZ NSZZ „S” „Stalprodukt”, a także Bogdan Kosturkiewicz i rodzina śp. Zdzisława Rybki — żona Władysława wraz z synami Robertem i Dariuszem.

Ludwik Korta

Zwycięzcy X Turnieju Szachowego o Puchar Przewodniczącego NSZZ „Solidarność”:

Kategoria „Junior”:

I miejsce — Patryk Zwieńczak

II miejsce — Krzysztof Korta

III miejsce — Szymon Stano

„Najmłodszy uczestnik Turnieju” — Szymon Bajda

Kategoria „Senior”:

I miejsce — Karol Marzec

II miejsce — Marcin Tyrka

III miejsce — Michał Mirski

„Najstarszy uczestnik Turnieju” — Marian Biernat

Puchar Przewodniczącego „S” dla Damiana Lubery

W rozegranym 7 października meczu Hutnik Nowa Huta bez większych problemów pokonał reprezentację hiszpańskiego Oviedo 9-1 (4-1). Łupem bramkowym w drużynie Hutnika podzielili się Damian Lubera (3 gole), Mateusz Stanek (2 gole), Mateusz Gamrot, Piotr Filipek, Kacper Wróbel i Sebastian Jacak (po jednej bramce).

Najlepszym piłkarzem meczu wybrano Damiana Lubere, który otrzymał specjalny Puchar ufundowany przez Przewodniczącego Małopolskiej „Solidarność” Wojciecha Grzeszka. W imieniu przewodniczącego,

który uczestniczył w tym dniu w posiedzeniu Komisji Krajowej puchar dla MVP meczu wręczył wiceprzewodniczący Małopolskiej „Solidarności” – Henryk Tabędź.

Obie drużyny otrzymały również pamiątkowe tablice, które zostały im wręczone przez Przewodniczącego Rady Dzielnicy XVIII Stanisława Moryca i Sławomira Pietrzyka, Wiceprzewodniczącego Rady Miasta Krakowa.

Mecz uświetnili również młodzi piłkarze Polonii Kraków, którzy nie tylko w przerwie zademonstrowali kibicom swoje umiejętności, ale także wspaniale dopingowali drużynę Hutnika.

Małopolska „Solidarność” była partnerem meczu na Stadionie Miejskim Hutnik Kraków, który obejrzało na żywo ponad 600 osób.

majlech

„Solidarni w sporcie 2014” - przyjmujemy zgłoszenia

W imieniu Regionalnej Sekcji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki przy Zarządzie Regionu NSZZ So-

lidarność Małopolska zwracamy z prośbą o przedstawianie kandydatów do wyróżnienia w XX edycji Konkursu „Solidarni w sporcie 2014 roku”.

Motto konkursu: „NSZZ Solidarność poprzez coroczne przyznawanie równorzędnych nagród (trener, działacz sportowy, trzech sportowców, tytuł honorowy) pragnie uhonorować sportowców, działaczy, trenerów, którzy zachowując nienaganną postawę moralną, przestrzegają zasad fair-play, a pokonując trudności w życiu osobistym i sportowym potrafią je przezwyciężyć i osiągać dobre wyniki sportowe. Solidarność chce w ten sposób docenić ludzi sportu potrafiących połączyć karierę z życiem osobistym i zawodowym”. Przemysłane propozycje wraz z pismami uzasadniającymi zgłaszane kandydaty prosimy składać do 15 grudnia 2014 r. w Sekretariacie Zarządu Regionu, Kraków, Pl. Szczepański 5.

Andrzej Bac, przewodniczący Rady Sekcji Regionalnej

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

prof. dr. hab. Adama Klimka

Rektora AWF w Krakowie
w l. 1981-1984 i 1984-1987
współtwórcy NSZZ „Solidarność” w AWF w Krakowie
w 1980 r.

wybranego w w 1981 r. w pierwszych demokratycznych wyborach przez kolegium elektorskie na Rektora AWF w Krakowie.

W osobie Profesora żegnamy znakomitego i cenionego naukowca, wykładowcę i wychowawcę wielu pokoleń studentów krakowskiej uczelni.

Wojciech Grzeszek
Przewodniczący Małopolskiej „Solidarności”

DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR STANU WOJENNEGO

Solidarność
MAŁOPOLSKA

14 grudnia 2014 r. (niedziela)

Program uroczystości:

18.15 - zbiórka pocztów sztandarowych przed Bazyliką Mariacką.

18.30 - msza św. w intencji Ojczyzny i Ofiar Stanu Wojennego w Bazylice Mariackiej.

Po zakończeniu mszy św. przemarsz pod Krzyż Katyński, złożenie kwiatów i zapalenie zniczy.